

BORDER CROSSINGS

-maisteriohjelman visuaalisen
ilmeen suunnittelu

Opinnäytetyö
Riikka Eskelinen
Savonia-ammattikorkeakoulu
Kuopion Muotoiluakatemia
Viestinnän koulutusohjelma
Graafinen viestintä
2012

Border Crossings

-maisteriohjelman visuaalisen ilmeen suunnittelu

Riikka Eskelinen

Opinnäytetyö

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Viestinnän koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Riikka Eskelinen	
Työn nimi Border Crossings-maisteriohjelman visuaalisen ilmeen suunnittelu	
Päiväys 30.4.2012	Sivumäärä/Liitteet 84/15
Ohjaaja(t) Heli Reinikainen, Marja-Sisko Kataikko	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Itä-Suomen yliopisto, yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta	
Tiivistelmä Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa uudelle kansainväliselle Border Crossings-maisteriohjelmalle uskottava tunnus sekä visuaalinen ilme. Toisena tavoitteena oli tarkastella, onko suomalaisten ja ulkomaalaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden kesken eroavaisuuksia. Tarkoituksena oli selvittää kahden vertailtavan aineiston kesken voidaanko kansainvälisen maisteriohjelman visuaalisen ilmeen suunnittelussa huomioida jotakin tiettyjä asioita. Tekijän ammatillisena tavoitteena oli kehittyä graafisena suunnittelijana sekä ottaa vastuuta omasta työskentelystä. Analysoitavat aineistot koottiin suomalaisten sekä eurooppalaisten yliopistojen www-sivuilta. Työmenetelminä ilmeen suunnittelemisessa käytettiin asiakasbriefia, taustatyötä, tiedonhankintaa, ideointia, luonnoskierroksia sekä palautekeskusteluja. Yliopistojen visuaalisia ilmeitä tarkastellessa menetelmät olivat aineiston kokoaminen sekä sisällönanalyysi. Työn tutkiva osuus pohjautui kriittisrealistisen evaluaation prosessiin. Aineistojen vertailujen tuloksena saatiin selville pieniä eroavaisuuksia sekä yhteneväisyyksiä yliopistojen visuaalisuudessa. Suurin ero suomalaisten ja eurooppalaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden välillä oli kuitenkin visuaalisten ilmeiden johdonmukainen ja yhteneväinen käyttäminen. Opinnäytetyön päätteeksi suunniteltiin kokonaisvaltainen ilme sekä tunnus, joka on käytössä Border Crossings-maisteriohjelmalla.	
Avainsanat tunnus, logo, visuaalinen ilme, kansainvälisyys, maisteriohjelma	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Communication Design			
Author(s) Riikka Eskelinen			
Title of Thesis The design process of a visual identity for the 'Border Crossings' Master's degree programme			
Date	30.4.2012	Pages/Appendices	84/15
Supervisor(s) Heli Reinikainen, Marja-Sisko Kataikko			
Client Organisation /Partners University of Eastern Finland, Department of Social Sciences			
<p>Abstract</p> <p>The first aim of this final project with thesis was to design a logo and a complete visual identity for the new master's degree programme 'Border Crossings'. The second aim was to find out if there are any differences between the visual identities of Finnish and European universities. The aim was to find out if there are any things which should be taken into consideration when designing a universal visual identity. The author's main professional aim was to develop oneself as a graphic designer.</p> <p>The analysed material was compiled from the websites of Finnish and European universities. The research methods used in designing the visual identity were customer brief, background work, information gathering, ideation, drafting and feedback discussion. The research methods in identifying the differences between the visual identities of the universities were information gathering and the analysis of the content. The exploratory work of the final project relied on the critical realistic evaluation process.</p> <p>After the analysis of the content the author found some minor differences and similarities between the visual identities of Finnish and European universities. The major difference was the consistent use of a clear visual identity. The University of Eastern Finland has introduced the 'Border Crossings' logo which was designed at the end of this thesis.</p>			
<p>Keywords</p> <p>logo, visual identity, international, master's degree programme</p>			

Tiivistelmä	
Abstract	
1. JOHDANTO	11
1.1. Työn valinta	12
1.2. Asiakas	12
1.3. Toimeksianto	13
2. TAVOITTEET JA MENETELMÄT	15
2.1. Tavoitteet	15
2.2. Työmenetelmät	16
2.3. Keskeiset käsitteet	17
2.4. Resurssit	17
2.5. Aikataulu	17
3. TUNNUKSEN SUUNNITTELU	20
3.1. Tiedonhankinta	21
3.2. Luova suunnittelu	24
3.3. Valmis tunnus	35
4. KANSAINVÄLINEN VS. SUOMALAINEN VISUAALINEN ILME	36
4.1. Visuaalinen ilme	37
4.2. Aineisto	38
4.2.1. Eurooppalainen	39
Värimaailma	40
Kuvamaailma	44
Graafinen elementti	48
Lay-out	50
Typografia	51
4.2.2. Suomalainen	52
Värimaailma	53
Kuvamaailma	55
Graafinen elementti	58
Typografia	61
Lay-out	62
4.3. Tulokset	63
5. BORDER CROSSINGS VISUAALINEN ILME	68
5.1. Kuva-, ja värimaailma	70
5.2. Graafinen elementti	73
5.3. Posterit	74
6. PÄÄTELMÄ	76
Kuvaluettelo	80
Lähteet	84
Liitteet	
Liite 1 Käsitteet	
Liite 2 Muistio 1	
Liite 3 Muistio 2	
Liite 4 Tunnuksen graafinen ohjeisto	
Liite 5 Posterit	
Liite 6 Asiakkaan palaute	

SISÄLLYS

1. JOHDANTO

1.1. TYÖN VALINTA

Toiveenani oli tehdä mahdollisimman työelämälähtöinen ja konkreettinen opinnäytetyö. Toinen työn valintaan vaikuttava kriteeri oli halu suunnitella jotakin yritysviestintään liittyvää materiaalia. Halusin saada myös lisäkokemusta asiakkaan kanssa työskentelystä, sillä koen sen kehittävän minua parhaiten tulevaisuuden työelämää varten.

Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppätieteiden tiedekunnan tiedottaja Eija Fabritius otti yhteyttä Muotoiluakatemiaan elokuun lopussa 2011 uuden maisteriohjelman logon suunnittelun tiimoilta. Hän kertoi, että Itä-Suomen yliopistossa aloittaa syksyllä 2012 uusi kansainvälinen maisteriohjelma *Border Crossings: Global and Local Societies in Transition*, joka haluaisi itselleen logon mahdollisimman pian. Aihe ohjautui Muotoiluakatemiaan Muotoilufoorumiin, muotoiluinnovaatioiden tutkimus-, kehitys- ja palvelukeskukseen, joka organisoii Muotoiluakatemiaan ja asiakasyritysten väliset yhteistyöprojektit sekä tarjoaa muotoiluun ja viestintään liittyviä tutkimuspalveluita sekä graafisen viestinnän palveluita.

Etsin syksyllä 2011 itselleni opinnäytetyön aihetta ja nimenomaan asiakastyötä, jolloin graafisen viestinnän lehtori Heli Reinikainen ohjasi minut valitsemaan aiheen Muotoilufoorumin kautta. Tuolloin valittavana oli kolme aihetta, joista valitsin *Border Crossingsin*. Kansainvälisen tunnuksen suunnitteleminen uudelle maisteriohjelmalle oli mielenkiintoinen sekä sopivan abstrakti aihe minulle. Olen myös aikaisemmin opinnoissani ollut mukana

yliopistoon liittyvän organisaation tunnuksen suunnittelemisessa. Koen olevani vahvimmlani suunnittelutyöskentelyssä ja siten ajattelin aiheen tukevan minua vahvuuksieni vahvistamisessa.

Aiheen valinnan jälkeen Muotoilufoorumin projektisuunnittelija Toni Ruotsalainen teki tunnuksen suunnittelusta tarjouksen Itä-Suomen yliopistolle, joka hyväksyi tarjouksen alkusyksystä 2011.

1.2. ASIAKAS

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppätieteiden tiedekunta ja yhteyshenkilönä toimi amanuenssi Jarmo Romppanen.

Maisteriohjelman koulutus tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden osallistua lisääntyvään keskusteluun kansallisista ja eurooppalaisista identiteeteistä, liikkuvuudesta, muuttoliikkeistä, monikulttuurisuudesta ja kansalaisuudesta sekä rajat ylittävästä yhteistyöstä mm. Euroopan ulkorajoilla. Globaalit muutokset tuotantomalleissa, työmarkkinoilla, elämäntyylyissä, hyvinvoinnissa, ympäristössä sekä hallinnossa ovat johtaneet siihen, että yhteiskuntia ja niiden rajoja määritellään koko ajan uudelleen. *Border Crossings*-maisterikoulutusohjelma pyrkii tutustuttamaan opiskelijat globaalin muutoksen tärkeimpiin näkökulmiin sekä keskusteluun sen vaikutuksista hallintoon, kansalaisiin ja heidän hyvinvointiinsa ja yhteiskunnalliseen elämäänsä. Opetus painottuu Pohjois-Euroopan raja-alueisiin, mutta se käsittelee yhteiskunnallista muutosprosessia

myös vertailevasta ja globaalista näkökulmasta käsin tarjoten opiskelijoille mahdollisuuden lisätä ymmärrystään yhteiskunnallisista rajoista ja monimuotoisista kulttuureista.

Ohjelma johtaa yhteiskuntatieteiden maisterin tutkintoon (Master of Social Sciences) joko sosiologian tai yhteiskuntamaantieteen oppiaineissa. Ohjelmaan voivat hakea sekä suomalaiset että ulkomaalaiset opiskelijat ja opetuskieli on englanti. Hakuaika ohjelmaan alkoi 01.02.2012 ja päättyi 16.03.2012. Tunnuksen suunnittelemisen aikataulua siis kiristi syksyllä jo muutamien kuukausien päästä helmikuussa alkava hakuaika.

1.3. TOIMEKSIANTO

Koska yhteyshenkilö Romppasen työpiste sijaitsee Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksella, päätettiin ensimmäinen palaveri 26.10.2011 järjestää puhelimitse. Palaverissa olivat läsnä Muotoiluforumin projektisuunnittelija Toni Ruotsalainen sekä opinnäytetyön ohjaava opettaja Heli Reinikainen. Palaverin aluksi sovittiin karkea aikataulututus projektille. Romppanen toivoi tunnuksen valmistuvan mahdollisimman pian. Tunnuksen suunnittelulle haluttiin kuitenkin varata aikaa, joten sovimme, että tunnus olisi valmiina marraskuun lopussa 2011. Aikataulutoive asiakkaan puolelta oli siis melko tiukka, sillä tunnuksen toivottiin olevan mukana markkinoinnissa mahdollisimman varhaisesta vaiheesta lähtien. Koska kyseessä oli osa opinnäytetyötä, tuli aihetta laajentaa pelkästä tunnuksen suunnittelusta. Sovimme palaverissa, että suunnittelisin maisteriohjelmalle tunnuksen lisäksi muuta

visuaalista ilmettä (kuvamaailmaa ja graafisen elementin). Jos asiakas olisi kiinnostunut lisämateriaalista, se pystyisi lunastamaan elementtejä erillisenä pakettina myöhemmin.

Palaverissa Romppanen luonnehti tulevaa maisteriohjelmaa sanoin ajankohtaisuus, ennakkoluulottomuus, tuoreus sekä integraatio. Hän kertoi, että tunnuksessa voitaisiin käsitellä esim. kulttuurien kohtaamista, rajojen ylittämistä tai silta-tematiikkaa. Värimaailman suhteen ei ollut tarkempia toiveita. Yhteenliitettyjä käsiä ei haluttaisi tunnuksessa käytettävän. Tunnuksen yhteydessä käytettäviä tekstejä ei oltu vielä lopullisesti päätetty. Lokakuussa 2011 käytössä oli pelkästään koulutusohjelman lyhenne BoC. Romppanen lupasi selvittää tarvittavat tekstivariaatit ja ilmoittaa minulle mitä he haluaisivat käytettävän.

Palaverissa sovittiin myös, ettei yhteistyö pääty tunnuksen palauttamiseen, vaan yliopisto toimisi opinnäytetyön palautettava antava asiakkaana koko työn valmistumiseen asti.

2. TYÖN TAVOITTEET JA MERKITYS

2.1. TAVOITTEET

Opinnäytetyön ensimmäisenä tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa visuaalisesti uskottava sekä toimialaansa kuvaava tunnus uudelle maisteriohjelmalle. Tunnuksen tulee visuaalisesti kuvata maisteriohjelman keskeisiä käsitteitä ja arvoja sekä tukea maisteriohjelman markkinointiviestintää. Tunnuksen tulee myös sopia Itä-Suomen yliopiston alaisuuteen, olematta kuitenkaan liian samankaltainen yliopiston tunnuksen kanssa.

Koska suunnittelen visuaalista ilmettä kansainväliselle maisteriohjelmalle, on aiheellista pohtia visuaalista ilmettä juuri kansainvälisyyden näkökulmasta. Toisena tavoitteena onkin tarkastella, onko suomalaisten ja ulkomaalaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden kesken eroavaisuuksia. Tarkoituksena on selvittää kahden vertailtavan aineiston kesken, voidaanko kansainvälisen maisteriohjelman visuaalisen ilmeen suunnittelussa ottaa jotakin tiettyjä asioita huomioon. Aineistot kootaan sekä kotimaisten että ulkomaisten yliopistojen www-sivuilta.

Kolmantena tavoitteena on suunnitella Border Crossings-maisteriohjelmalle tunnuksen lisäksi muuta visuaalista ilmettä; hahmotella kuva- ja värimaailmaa sekä graafinen elementti. Tämä suunnitteluvaihe voidaan toteuttaa samaan aikaan vertailevasta aineistosta saatavien tulosten perusteella. Yleensä yrityksen tai organisaation visuaalisen ilmeen suunnitteluun kuuluvat myös lomakkeisto sekä typografian määrittäminen, mutta koska Border Crossings kuuluu vahvasti Itä-Suomen yliopiston visuaalisuuden alaisuuteen, ei maisteriohjel-

malla ole tarvetta omalle erilliselle lomakkeistolle tai typografialle.

Henkilökohtaisia tavoitteita minulla on useita. Haluan kehittyä graafisena suunnittelijana, ottaa vastuuta omasta työskentelystäni sekä suunnitella uskottavan tunnuksen ja ilmeen, johon voin olla tyytyväinen. Haluan kehittää myös asiakasviestintään liittyviä taitojani. Haluaisin tulevaisuudessa sijoittua töihin esim. mainostoimistoon, jossa yksi tärkeä osa-alue on juuri yhteistyö asiakkaiden kanssa. Työn merkitys minulle on ammatillinen, tavoitteenä on kokonaisvaltainen ammatillinen kasvu.

Asiakkaan tavoitteet liittyvät tunnuksen suunnitteluun: tunnuksen tulisi kuvata ajankohtaisuutta, ennakkoluulottomuutta, tuoreutta sekä integraatiota. Tunnuksessa voitaisiin käsitellä esim. kulttuurien kohtaamista, rajojen ylittämistä tai silta-tematiikkaa. Visuaalisen ilmeen tarkoituksena on myös erottaa Border Crossings-maisteriohjelma muista maisteriohjelmista sekä toimia markkinointimateriaalin tukena.

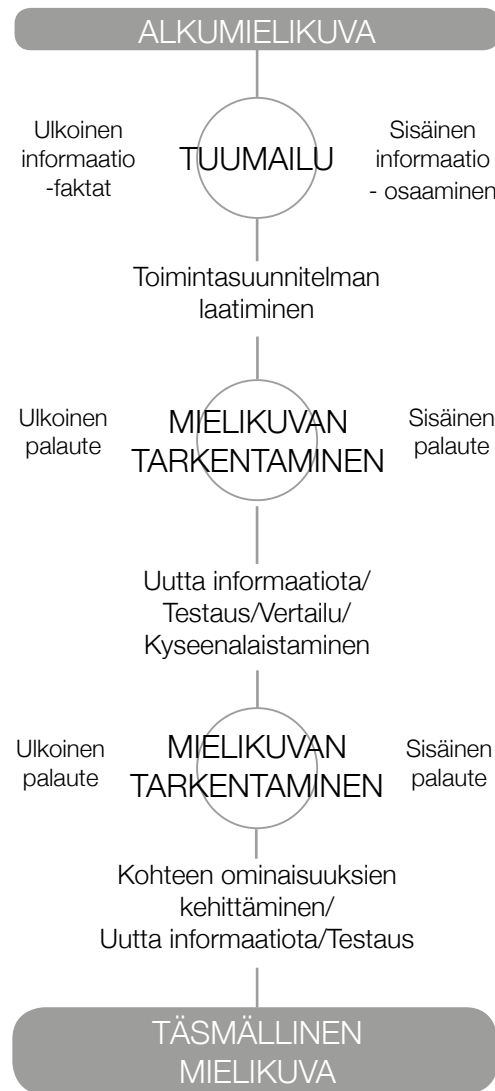
Asiakas on tilannut maisteriohjelmalle tunnuksen, johon kuuluvat versiot tunnuksesta värillisenä, mustavalkoisena sekä negatiivisena. Kaikki edellä mainitut versiot tulee laatia tarvittavina väriavaruuksina sekä formaatteina. Lisäksi laadin asiakkaalle pienen graafisen ohjeiston tunnuksen käytöstä.

2.2. TYÖMENETELMÄT

Tavoitteiden avulla löytyvät ne menetelmät ja työtavat, joiden avulla etenen työskentelyssäni. Koska tavoitteena on suunnitella tunnus sekä ilme maisteriohjelmalle ovat työtapani tuolloin asiakasbrief, taustatyö, tiedonhankinta, ideointi, luonnoskierrokset sekä palautekeskustelut. Yliopistojen visuaalisia ilmeitä tarkastellessani menetelmäni ovat aineiston kokoaminen sekä sisällönanalyysi.

Sisällönanalyysi on tutkimusmenetelmä, jonka avulla voidaan tehdä päteviä päätelmiä tutkimusaineiston suhteesta sen asia- ja sisältöyhteyteen. Sisällönanalyysin avulla voidaan tuottaa uutta tietoa sekä uusia näkemyksiä. Tutkittavan materiaalin ei tarvitse olla sanallista, vaan analyysi voi kohdistua esimerkiksi juuri www-sivustoihin. (Anttila 2006, 292.) Tutkittava aineisto jaetaan tarkoituksenmukaisiin osiin, jolloin sisällöstä tehdään havaintoja ja kerätään tietoja. Aineiston kokoamisessa on tarkoituksena juuri jaotella maailman eri yliopistojä tiettyihin kategorioihin, järjestyksen hallitsemiseksi. Aineisto tulee olemaan kvalitatiivinen eli laadullinen, sillä sitä analysoidaan laatuina ja ominaisuuksina. (Anttila 2006, 175.)

Työn tutkiva osuus pohjautuu kriittisrealistisen evaluaation prosessiin, joka on minulle entuudestaan tuttu työmenetelmä. Valmistuini tekstiilimuotoilijaksi kolme vuotta sitten, jolloin käytin opinnäytetyössäni kriittisrealistisen evaluaation prosessia hyvinkin tiiviisti. Kriittisrealistisen evaluaation tunnuspiirteisiin kuuluu prosessiaalisuus: työ etenee useissa eri toimintakierroksissa eli sykleissä. Prosessi aloitetaan alkumielikuvan luomisella, jonka li-

Kuvio 1. Kriittisrealistisen evaluaation prosessi.

säksi haetaan sekä ulkoista, että sisäistä informaatiota. Informaation avulla alkumielikuvaa tarkennetaan ja koko prosessin ajan haetaan lisää ulkoista ja sisäistä palautetta. Näin syntyvät toimintakierrokset, joiden aikana projektin tarkoitus ja päämäärä vähitellen tarkentuvat. (Anttila 2006, 462.)

2.3. KESKEISET KÄSITTEET

Opinnäytetyön keskeiset käsitteet ovat tunnus, logo, visuaalinen ilme, kansainvälisyys sekä maisteriohjelma. Tekstissä esiintyvät graafisen alan käsitteiden selitteet löytyvät liitteistä.

2.4. RESURSSIT

Työn alussa tehtävän tunnuksen suunnittelutyöskentelyn ohjaava tieto on pitkälti omia tämän hetkisiä ammatillisia tietojani sekä taitojani. Etenen suunnittelutyössä aikaisempien kokemuksieni mukaan. Hyödynnän myös yritysviestinnän opintojani, jotta voin perustella työskentelyn aikana tehtäviä valintoja. Tarvitsen teknisiä taitojani graafisten ohjelmien käyttämisestä, jotta voin ilmaista haluamiani asioita visuaalisesti.

Työskentely tapahtuu sekä Kuopion Muotoiluakatemian tiloissa että kotonani. Hyödynnän oppilaitoksen tietokoneita sekä kirjastopalveluita. Käytän myös tarvittaessa lähdekirjallisuuspalveluja Kuopion kaupunginkirjastosta.

Työstä aiheutuvat kustannukset koostuvat lähinnä tulosteista. Suunnitteluprosessin aikana tulostan tunnuksesta paperiversioita, jotta pystyn tarkastelemaan suunnitelmiani paremmin.

Hallitsen koko projektia suunnittelutyöskentelystä tekniseen toteutukseen, tarvittavan aineiston kokoamiseen ja tarkasteluun. Ohjausta ohjaavilta opettajilta tarvitsen erityisesti tunnuksen suunnitteluvaiheen aikana, jolloin saan arvioivaa palautetta tunnusversioistani. Keskustelen myös tunnuksesta suunnitteluprosessin aikana muiden opinnäytetyötä tekevien kanssa.

2.5. AIKATAULU

Olen varannut varsinaiseksi opinnäytetyöjaksoksi vuoden 2012 ensimmäisen jakson tammikuusta maaliskuuhun, mutta tunnuksen suunnitteluosuus on asiakkaan aikataulun takia suoritettava syksyn 2011 aikana. Minun tulee sovittaa opinnäytetyön tekeminen muiden alkutalven opintojen sekä töiden yhteyteen. Tulen työskentelemään loppuvuodesta 2011 opinnäytetyön parissa pääasiallisesti iltapäivisin ja iltaisin. Alkuvuodesta 2012 pystyn keskittymään opinnoissani opinnäytteeseen, töiden ohella.

2011

2012

AIKATAULU

Opinnäytetyön asiakkaan valinta							
	Ensimmäinen asiakaspalaveri						
		Tunnuksen suunnittelu ja toteutus					
		Työsuunnitelma seminaari					
		Tunnus oltava valmiina					
		Toinen asiakaspalaveri					
			Yliopistojen visuaalisten ilmeiden aineiston kokoaminen ja analysointi / muun visuaalisen ilmeen suunnittelu / raportointi				
							Opinnäytetyö valmiiksi
Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis	

Kuvio 2. Opinnäytetyön aikataulu.

3.TUNNUKSEN SUUNNITTELU

”Suoritettuaan alemman korkeakoulututkinnon, eli kandidaatin tutkinnon, opiskelija voi jatkaa ylemmän korkeakoulututkintoon eli maisterivaiheen opintoihin samassa oppiaineessa tai koulutusohjelmassa, johon hänet on alun perin valittu. Opiskelija voi myös hakea jonkun muun läbiaineen maisteriopintoihin joko samassa yliopistossa, jossa on suorittanut alemman tutkintonsa tai jossakin muussa suomalaisessa yliopistossa.”

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON ERILLISVALINTOJEN HAKUOPAS 2012 (14)

Kuvio 2. Border Crossings tunnuksen suunnitteluprosessin eteneminen.

3.1. TIEDONHANKINTA

Border Crossings tunnuksen suunnitteluprosessi lähti liikkeelle tiedonhankinnasta. Tiedonhankinnan alussa tärkeintä oli määrittellä, millainen organisaatio on kyseessä: mikä on sen genre eli luokka, mitkä ovat sen kilpailijat, tavoitteet ja kohderyhmä (kuvio 2). Kuviossa 3. (s. 22) määrittelin toimintaympäristön, jonka avulla pyrin avaamaan maisteriohjelmaa organisaationa.

Koska kyseessä on yliopiston maisteriohjelma, ei mielestäni voida määrittellä sillä olevan varsinaisia kilpailijoita. Karkeasti voidaan tietenkin arvoida muiden maisteriohjelmien kilpailevan Border Crossings -ohjelmaan hakevien huomiosta. Minun tuli siis selvittää, millaisia tunnuksia muilla vastaavanlaisilla koulutusohjelmilla oli. Alussa selailin suomalaisten yliopistojen Internet-sivuja kokonaisvaltaisesti, silmäilin millaisilta yliopistojen visuaalisuus yleisesti vaikutti. Yleisen katselun perusteella huomasin ainakin sen, miten informaation laajuus hallitsi nettisivustojen ilmettä. Koulu-

tusohjelmien tunnuksia etsiessäni kuitenkin vaikutti, ettei juuri millään ohjelmalla ollut omaa logoa tai tunnusta. Tästä minulle heräsi kysymys: miksi juuri Border Crossings halusi oman tunnuksen?

Border Crossings–maisteriohjelma kuuluu yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekuntaan ja opintoja voi suorittaa joko yhteiskuntatieteiden tai historian- ja maantieteen laitoksella. Halusin selvittää, millaisia logoja tähän kategoriaan kuuluvilla vastaanvanlaisilla yrityksillä tai yhteisöillä oli. Millä tavalla niiden logojen toimialaa oli visuaalisesti kuvattu? Koska Border Crossings on kansainvälinen maisteriohjelma, halusin laajentaa katsantaa Suomen ulkopuolelle. Vierailin Brands of the World-sivustolla, joka toimii kirjastona erilaisille logoille ympäri maailman. Sivuston logot on jaoteltu eri kategorioihin, joten päätin rajata selaamisen sopivimpiin sanoihin. Useista hakusanoista sopivimpia oli tässä tapauksessa vain kaksi: environment (ympäristö) sekä education (koulutus). Niin pikaisella katsannalla en rajauksen logoista kuitenkaan

Kuvio 3. Maisteriohjelman toimintaympäristö sekä tavoitteet.

saanut mitään yhtenäistä vaikutelmaa saati kunnollista otetta, jonka perusteella olisin voinut tehdä yleisiä päätelmiä visuaalisuudesta. Koska sivuston materiaali on ympäri maailmaa, on sisältökin kirjavaa: osa logoista on hyvin esittäviä, kun taas toiset ovat erittäin tyyliteltyjä. Ehkä silmiinpistävän esittävät ja värikkäät logot jäivät eritoten mieleeni, sillä ne vahvistivat käsitystäni siitä, etten halunnut suunnitella Border Crossings -tunnuksesta liian esittävää ja alleviivaavaa. Koska kyseessä on yliopistomaailmaan sijoittuva käsitteiden tasolla liikkuva maisteriohjelma, halusin suunniteltavan tunnuksen olevan pelkistetty, uskottava sekä aikaa kestävä. Juha Pohjola toteaa kirjassaan *Ilme: Visuaalisen identiteetin johtaminen* kuinka "...pelkistetty ja abstrakti

tunnus kestää aikaa paremmin kuin voimakkaasti kuvallinen tunnus, jossa väistämättä tulee enemmän viittauksia aikakauteen jo pelkästään muotoilutavan kautta." (2003, 130.)

Maisteriohjelman kohderyhmää ovat pääasiassa nuoret alasta kiinnostuneet aikuiset Suomesta ja muualta Euroopasta sekä Aasiasta ja Afrikasta. Miten kohderyhmä voidaan huomioida suunnittelussa? Koska kohderyhmän henkilöt ovat eri kulttuureista, voiko tunnuksen lukeminen herättää katselijassa aivan erilaisia tulkintoja? Miten suunnitella yleismaailmallinen, kohderyhmäänsä positiivisesti puhutteleva tunnus? Pohjolan mukaan "...havaitsemisen ja tulkitsemisen psykologisessa puolessa on paljon eroja

eri ihmisten välillä, mutta jokaisen havainnon tulkitsemisessa on mukana kulttuurisidonnaisia ja opittuja, muiden kanssa yhteisiä oleksia. Organisaation viestien tulkitsemiseen vaikuttavat vastaanottajan tilanne ja rooli, odotukset, tietotaso ja monet muut tekijät." (Pohjola 2003, 15.) Ehkä tämän takia koin suunnitteluprosessin alussa alkuunpääsemisen vaikeuden: ongelman ratkaisemiseksi tuli selvittää suuria asioita.

Tiedonhankinnan jälkeen tarvitsin vielä hie man visuaalista inspiraatiota ja tarkoitukseni oli tehdä moodboard eli tunnelmakartta avaamaan ajatuksia aiheesta. Ajattelin moodboardissa olevan yhteiskuntaan, maantieteisiin ja historiaan liittyviä kuvia, jotka auttaisivat mi-

Kuva 1. Inspiraatiokuvia.

nua tunnuksen kuvaamisessa. En kuitenkaan pitänyt kyseenomaisten aiheiden kuvia kovin inspiroivina. Lykkäsin moodboardin tekemistä koko ajan, lopulta kokien sen tekemisen ahdistavana suorituksena. Päätin siis luopua sen tekemisestä.

Olin kuitenkin löytänyt pakkaussuunniteluun keskittyneeltä Lovely Package-sivustolta muutamia mielestäni visuaalisesti kiinnostavia ilmeitä. Kuvassa 1. olevien pakkausten ilmeet ovat siis toimineet inspiroivina minulle, toimineet itseasiassa omanlaisena moodboardina. Pidän valitsemieni kuvien ilmeissä esim. niiden typografiasta ja asetelusta tai kaarista ja viivoista, jotka toivat minulle mieleen rajan ylityksen. Esimerkiksi Strong-mutteripaketeissa

pidin t-kirjaimen jatkuvuudesta, joka toi mieleeni ajatuksen siitä, miten voidaan luoda siltoja ihmisten välille.

Tiedonhausta huolimatta Border Crossings vaikutti aiheena edelleen hieman vaikeasti käsiteltävänä. Omasta mielestäni en ollut tiedonhaun avulla saanut selville mitään erikoista ja ajatus tunnuksesta oli vielä kovin heikko. Koska aikataulu oli tiukka ja minun tuli samaan aikaan suorittaa muita opintoja, oli päästävä työskentelyssä eteenpäin. Päätin siirtyä koneelle ajatustyön visualisisuuden aloittamiseksi.

Border Crossings

Global and Local Societies in Transition

Border Crossings

Border Crossings

Border Crossings

Border Crossings

Border
Crossings

B.....o.....C

Border Crossings

BORDER
CROSSINGS

**BORDER
CROSSINGS**

Border...Crossings

Border
Crossings

Border
Crossings

B O R D E R
C R O S S I N G S

BoC

B^oC

BOR
DER
CRO
SSI
NGS

border
crossings

B^oC

BoC

Kuva 2. Ensimmäisiä luonnoksia koneella (aukeama).

3.2. LUOVA SUUNNITTELU

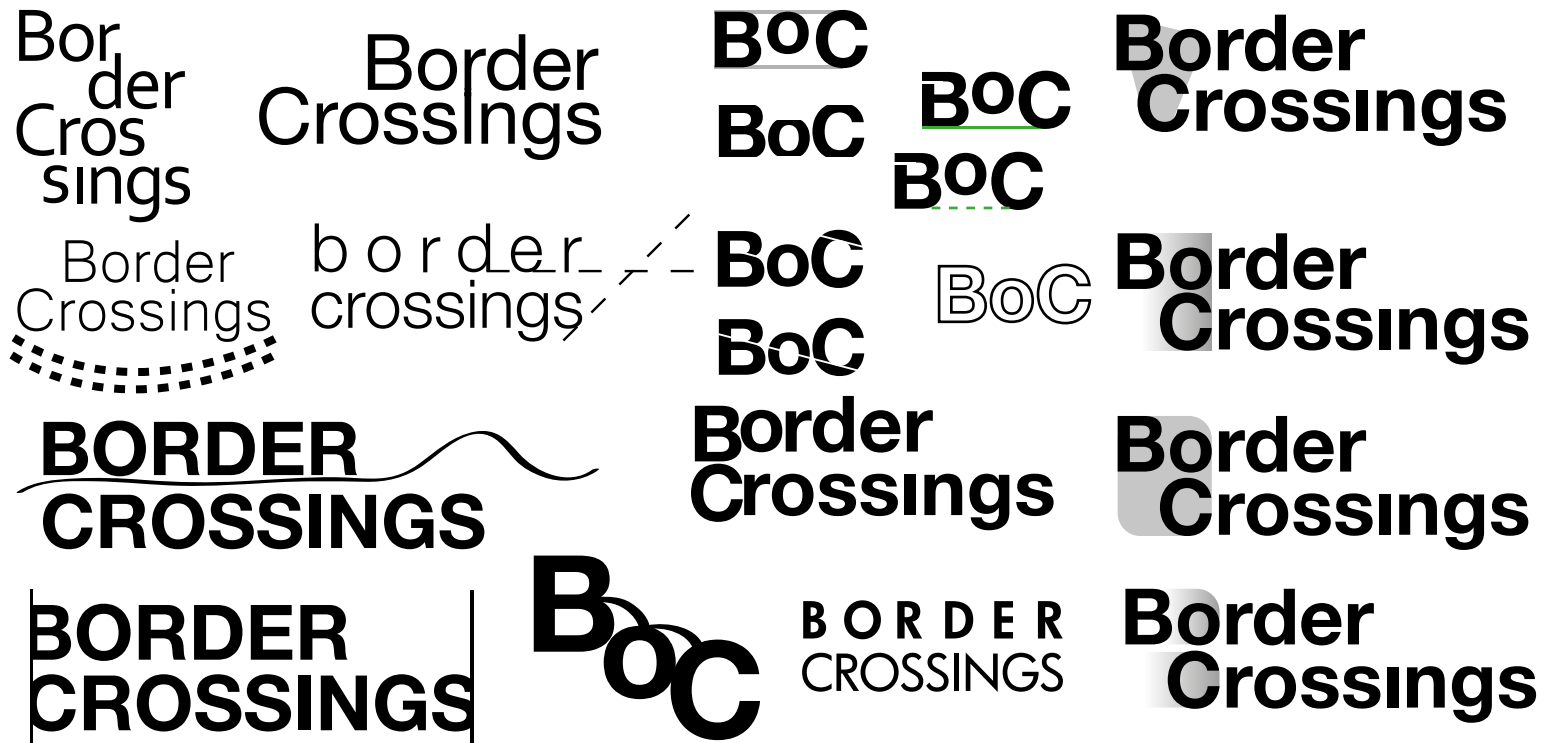
Lähdin työstämään koneelle ensimmäisiä ajatuksiani. Lähdin liikkeelle typografias- ta eli siitä, millainen kirjaintyyppi olisi hyvä tunnukseksi. Olen itse mieltynyt groteskeihin kirjaintyyppeihin ja miellän ne antiikvoja mo- derneimmiksi. Etenkin yliopistomaailmasta minulle tulevat mieleen juuri antiikvat, ovat- han antiikvakirjainten juuret Italiassa huma- nismin ja renessanssin aikana 1400-luvulla ja itse nimi antiikva viittaa antiikin Roomaan, josta malli suurakkosille saatiin. Minulla oli

siis oikeastaan alusta pitäen vahvempi miel- tymys päätteettömille kirjaintyypleille, joskin kokeilin kirjoitusasua parilla päätteelliselläkin. Mielestäni Border Crossings näytti tuolloin kuitenkin enemmän konservatiivisemmalta.

Tuotin materiaalia alussa todella paljon ja suu- rin osa siitä oli varsinaista idean hakemista. Minun oli helpompi käsitellä kirjaimia, mutta kuvallisen elementin tuottaminen tunnukseen oli erittäin vaikeaa. Odotin jotakin suurta ins-

piraatiota, joten jatkoin työstämistä sitkeästi, vaikkakin omasta mielestäni en työskennellyt tarpeeksi tehokkaasti tai innovatiivisesti.

Työstin alussa paljon myös lyhennettä BoC, sillä Romppanen oli kertonut heidän käyttä- vän sitä. Työstin lyhennettä Century Gothic kirjaintyyppillä, mutta tämä vaikutti mielestä- ni aivan suuvesimerkiltä (s. 24, kuva 2. oikea alareuna). Sivun 25 oikeassa reunassa näkyvät kokeiluni sekä lyhenteen, että koko nimen

yhdistämiseksi tunnuksessa. En kuitenkaan pitänyt kokeilua onnistuneena.

Vähitellen mukaan tulivat erilaiset viivat, joiden avulla yritin kuvata jollainlailla rajaa. Yhtenäinen viiva oli kuitenkin liian rajaava, Border Crossings–maisteriohjelmassahan oli nimenomaan kyse rajojen ylittämisestä, ei rajojen asettamista. Niinpä ajattelin kokeilla katkoviivaa, loisisiko sen erilainen asettelu avoimemman mielikuvan?

Loppusyksystä koin suunnittelun samaa kehää kiertävänä, enkä ollut saanut mielestäni mitään järkevää ideaa työskentelystä huolimatta. Tunsin huonoa omatuntoa etenkin siitä, etten jaksanut työskennellä tarpeeksi tunnuksen parissa muiden opintojen ja töiden ohella. Ohjaavien opettajien kanssa keskustelu sekä palautteen saaminen auttoi minua kuitenkin paremmalle mielelle ja totesinkin omaavani liian itsekriittisyyden ja korkean tekemisen aloittamisen kynnyksen. Halusinhan suunnitella jotakin, josta

voisin olla ylpeä. Ohjeeksi sain keskittyä pariin ideaan ja lähteä työstämään niitä eteenpäin, sillä työskentelin nyt aivan liian usean idean kanssa.

Palaveri ohjaavan opettajan kanssa siis selkeytti ajatuksiani. Sain seuraavana päivänä nimittäin yhtäkkiä ihan hyvän idean: se alkoi kahden s-kirjaimen yhdistämisestä. Ajatuksenani oli tällä tavoin kuvastaa ihmisten välistä yhteistyötä, integraatiota ja kulttuurien kohtaamista.

Tämän jälkeen kokeilin eri kirjainten yhdistämistä, mm. e- ja r-kirjainten sekä g- ja s-kirjainten. Miellyin tähän ideaan, sillä pidin myös käyttämästäni typografiasta. Lisäsin Border Crossings -sanan alle myös aikaisemmin käyttämättömän lisätekstin Global and Local Societies in Transition. Halusin luoda typografista kontrastia näiden kahden sanaparin välille: päätekstin sijoitin jämakällä Century Gothic -fontilla ja lisätekstin ohuemmalla Futura Lightilla.

Lähdin työstämään tätä ideaa eteenpäin, asettellen tekstejä eri tavoin sekä kokeillen Border Crossings sanojen kirjainten välisiä yhdistelmiä niin vaaka-, kuin pystysuunnassakin (s. 27, kuva 4.). Sanarivien ylittäminen kuvasti mielestäni myös rajojen ylittämistä. En kuitenkaan osannut tehdä vielä päätöstä siitä, kuinka paljon yhdistämistä tunnuksessa pystyi olemaan ilman että teksti näyttäisi sekavalta tai että sen luettavuus kärsisi.

BORDER CROSSINGS

**BORDER CROSSINGS
BORDER**

BORDER CROSSINGS
Global and Local Societies in Transition

Kuva 3. Ensimmäinen tarkempi ajatukseni.

BORDER Global and Local Societies in Transition **CROSSINGS**

BORDER Global and Local Societies in Transition
CROSSINGS

BORDER
CROSSINGS
Global and Local Societies in Transition

BORDER
CROSSINGS
Global and Local Societies in Transition

BORDER
CROSSINGS
Global and Local Societies in Transition

BORDER CROSSINGS
Global and Local Societies in Transition

Kuva 4. Ensimmäisen hyvän ajatuksen tarkentamista.

Aikataulussa oleva tunnuksen valmistumisvälimäärä joulukuun alku lähestyi vääjäämättä, enkä ollut vielä lähettänyt asiakkaalle yhtään luonnosta katsottavaksi. Olin päättänyt lähettää kolme vaihtoehtoa, joten minun tuli valita sopivimmat ideat jatkokäsittelyyn.

Ensimmäinen valintani oli ajatus yhdistyneistä kirjaimista, idea, jota olinkin jo pyöritellyt paljon (s. 27, kuva 4). Toisena vaihtoehtona lähdin työstämään ideaa katkoviivoista ja niiden risteytymisestä (kuva 5. ylin tunnus). Kokeilin katkoviivojen kanssa kahta erilaista typografiaa: ohuempaa, kokonaan gemenoin eli pienaakkosin kirjoittua sekä paksumpaa, gemenoiden ja versaalien yhdistelmää. Katkoviivat muuttuivat jossain vaiheessa myös kokonaisiksi viivoiksi, mutta tuolloin tunnus muistutti mökkiä tai intiaanien teltaa, tiipiitä. Kokeilin myös o-kirjaimen muuttamista katkoviivaksi, mutta tuotos ei oikein kuvastanut mitään erikoisesti.

Minulla oli siis tässä vaiheessa vieläkin useampia ideoita päällekkäin, joten pyrin nostamaan parhaimmat ajatukset esiin. Seuraavilla sivuilla olevat tunnusideat ovat siis eriytyneet omikseen samoista alkuperistä.

Kuva 5. Ajatuksien tarkentamista.

border
crossings

Border
Crossings

Border
Crossings

Border
Crossings

Global and Local Societies in Transition

Border
Crossings

Border
Crossings

Global and Local Societies in Transition

Border
Cr^ossings

Global and Local Societies in Transition

Ideoinnissa seuraavaksi kehitteletin kaarta ja silta aihetta, mitä asiakas oli toivonut. Jokin tässä kaaressa kuitenkin epäilytti minua ja mielestäni tunnuksia kaarella on maailma täynnä. Kokeilin myös kaarten jättämistä avoimeksi, mutta tuolloin syntyi mielestäni sapelimainen efekti.

En ollut aikaisemmin osannut käyttää missään tunnuskokeilussa väriä, joten yritin viimeistään tässä vaiheessa tuoda jotakin väriä mukaan suunnitteluun. Ajattelin, että tummansininen ja ruskea voisivat sopia yliopistomaailmaan, ne olivat mielestäni sopivan hillityt. Sen tarkempia kriteereitä minulle ei kuitenkaan väreillä ollut.

**Border
Crossings**

**Border
Crossings**
Global and Local Societies in Transition

**Border
Crossings**

Global and Local Societies in Transition

**Bo
Crossings**

**Border
Crossings**
Global and Local Societies in Transition

Kuva 6. Paksumpia viivoja sekä kaari-idean kehittelemistä.

border
crossings

Koska useat ideat olivat typografisesti raskaita, halusin tarjota jonkun vaihtoehdon hieman kevyempänä. Tässä versiossa kantavana ajatuksena oli juuri katkoviivan käyttö ylittämisen tavoin. Ajatuksena oli myös se, etteivät katkoviivat rajoittaisi itse tekstiä, vaan että teksti voisi ikäänkuin kasvaa rajojen yli.

border
crossings
Global and Local Societies in Transition

border
crossings
Global and Local Societies in Transition

border
crossings
Global and Local Societies in Transition

Kuva 7. Ajatus katkoviivasta.

SOFTWARE, SYSTEMS AND SERVICES
DEVELOPMENT IN GLOBAL ENVIRONMENT

MBI MASTER'S DEGREE
PROGRAMME IN BIOINFORMATICS

Kuva 8. Suomalaisen yliopistojen maisteriohjelmien tunnuksia sekä kuvamaailmaa.

Tunnuksen suunnitteluprosessin ollessa hyvässä vauhdissa palasin uudelleen hakemaan tietoja suomalaisten yliopistojen Internet-sivuilta: eikö millään koulutusohjelmalla tosiaankaan ollut omaa tunnusta? En uskonut, että Border Crossings olisi ensimmäinen. Lähdin hakemaan maisteriohjelmaa hakusanalla sivuja ja löysin etsimäni: omia tunnuksia oli nimenomaan maisteriohjelmilla. Minun olisi pitänyt prosessin alussa jo tarkentaa hakuni maisteriohjelmaksi, eikä etsiä tunnuksia perinteisten koulutusohjelmien sivuilta.

Löysin maisteriohjelmien tunnuksia ainakin Oulun, Lapin ja Helsingin yliopistoista (kuva 8). Tunnuksien ovat pääosin moderneja, selkeitä sekä abstrakteja ja niissä on käytetty värejä maltillisesti (poikkeuksena GS³D). Typografia koostuu pääosin groteskeista kirjaintyypeistä, mutta joukossa on myös päätteellisiä kirjaintyyppisiä (esim. Design Media Markets). Tunnuksien koostuvat kaikki logosta ja liike-merkistä.

Varsinkin GS³D tunnus miellytti minua ja huomaisin, että siinä oli samankaltaisuutta omiin ideoihini, nimenomaan BoC lyhenteen ulkoasuun.

Kuvassa 8. ylimpänä näkyy myös kuva Global Biopolitics-maisteriohjelmasta. Tutkiskelin siis hieman myös maisteriohjelmien kuvamaailmaa. Mielestäni esimerkkikuva on hieman alleviivaava, mutta siinä on varmastikin haluttu tuoda selkeästi esille maisteriohjelmaan liittyvät asiat. Kuva luo kuitenkin hieman ahdistavan tunnelman.

BORDER Global and Local
Societies in Transition
CROSSINGS

1.

Border
Crossings
Global and Local Societies in Transition

2.

border
crossings
Global and Local Societies in Transition

3.

Kuva 9. Kolme ehdotusta, joista lähetin asiakkaalle valittavaksi vain ensimmäisen ja kolmannen vaihtoehdon.

Päädyin lopulta kolmesta ideasta kolmeen hiotumpaan vaihtoehtoon, joita olin työstänyt tarkemmin eteenpäin lähettääkseni ne asiakkaalle.

Ensimmäisessä vaihtoehdossa valitsin yhdistyneiksi kirjaimiksi crossings-sanan peräkkäiset s-kirjaimet sekä g- ja s-kirjaimet. Border sanan viimeinen kirjain r yhdistyy crossings sanan i-kirjaimen kanssa, ajatuksena rajojen ylitys. Haasteena tässä tunnusvaihtoehdossa olivat crossings-sanan väliset kirjainyhdistelmät, etenkin s-kirjainten sujuva yhteenliittyminen. En ollut tyytyväinen siihen, vaan mielestäni yhdistyminen näytti koko ajan erittäin teennäiseltä ja epäsiistiltä. Tässä vaiheessa tein kuitenkin parhaani ja jos tuo vaihtoehto valitaisiin, minulla olisi vielä aikaa hioa kirjainten yhdistymistä.

Jätin toisessa vaihtoehdossa alkuperäisen kaari-idean lopulta kokonaan pois, sillä en pitänyt ideaa tarpeeksi kiinnostavana. Jätin kuitenkin Border-sanan viereen vasemmalle puolelle paikan jollekin kuvalliselle elementille, jonka ajattelin vielä kehittäväni.

Kolmas vaihtoehto säilyi keveämpänä, ideanaan katkoviivat sekä tekstin ylitsemeneminen katkoviivoista.

Mahtavaa ideaa kuvalliseksi elementiksi toiseen tunnusvaihtoehtoon ei kuitenkaan koskaan tullut, joten päätin lähettää Romppaselle vain kaksi tunnusvaihtoehtoa, numero 1. ja 3. Niihin olin tyytyväinen. En halunnut lähettää asiakkaalle sellaista versiota, johon en ollut itsekkään kokonaan tyytyväinen. Vaikka minusta tuntui, että olisin vielä voinut työstää kolmatta vaihtoehtoa, olin lopulta sitä mieltä, että olin tehnyt tyydyttävän työn kahden muun vaihtoehdon kanssa.

Yhteyshenkilö Romppanen sekä maisteriohjelman toteuttavat muut henkilöt valitsivat kahdesta lähettämästäni tunnusvaihtoehdosta ensimmäisen eli idean yhdistyneistä kirjaimista (s. 32, kuva 9). Mitään erityisiä lisätoiveita tunnukselle ei ollut, paitsi että se voisi olla värimaailmaltaan vihreä.

Asiakkaan valinnan jälkeen lähdin tekemään pieniä muutoksia ja viilauksia tunnuksen. Korjasin s- ja g-kirjainten yhdistymiset mahdollisimman luonteviksi. Tarkastin kaikkien kirjainten välit sopuisaksi. Koska lisätekstin kirjainleikkaus oli niin ohutta, päätin sijoittaa sen Border Crossings sanan alle. Näin lisätekstin luettavuus olisi parempi myös hieman pienemmässä koossa.

Muutin aikaisemmin harmaana ja mustana olleen tunnuksen nyt vihertäväksi käyttämällä kahta erilaista vihreän sävyä. Päätin lähettää Romppaselle vielä katsovaksi kahdella eri vihreän sävyillä olevat tunnuksot, että he saisivat valita haluavaisivatko voimakkaamman (kuva 10. ylempi tunnus) vai maltillisemman (kuva 10. alempi tunnus) värimaailman. Väriehdoituksilla ei oikeastaan ollut kovin suurta eroa, mutta halusin saada asiakkaalta selville, kumpaan suuntaan olevaa vihertävää värimaailmaa he oikein halusivat. Voimakkaampi väri tunnuksessa oli asiakkaalle mieluisampi, joten viimeisten välistyskorjausten jälkeen tunnus oli vihdoinkin valmis.

Valmiin tunnuksen päättekstin typografia on alunperin Century Gothic ja lisätekstin Futura Light.

Kuva 10. Kaksi väri vaihtoehtoa asiakkaalle.

3.3. VALMIS TUNNUS

Viimeinen palaveri pidettiin 15.12.2011 Kuopion Muotoiluakatemian tiloissa. Palaverissa olivat läsnä ohjaava opettaja Reinikainen, Muotoilufoorumin projektisuunnittelija Ruotsalainen sekä yhteyshenkilö Romppanen. Palaverissa Romppanen kertoi olevansa tyytyväinen tunnukseen. Keskustelimme vielä tarvittavista tunnuksen erityisversioista, jossa lisäteksti Global and Local Societies in Transition olisi suuremmalla. Koska tunnusta tulotaisiin käyttää myös erittäin pienessä koossa, menetettäisiin tuolloin tunnuksen nykyinen lisätekstin luettavuus.

Suunnittelin siis lopulta vielä kaksi pienempää tunnusversiota. Small 1:ksi nimeämäni tunnuksen lisäteksti on sijoitettu päätekstin alapuolelle kahdelle riville. Small 2:ssa lisäteksti on kahdella rivillä päätekstin oikealla puolella. Tätä versiota voidaan käyttää erityisesti pitkään ja kapeaan tilaan (esim. kynässä).

Laadin asiakkaalle kaikki tarvittavat versiot tunnuksista sekä tiiviin graafisen ohjeiston tunnuksen käyttämisestä.

**BORDER
CROSSINGS**
Global and Local Societies in Transition

**BORDER
CROSSINGS**
Global and Local
Societies in Transition

**BORDER
CROSSINGS** Global and Local
Societies in Transition

Kuva 12. Tunnus valmiina. Ylimpänä tunnus normaalisti, keskimmäisenä tunnusversioista small 1 sekä alimmaisena small 2.

4. KANSAINVÄLINEN VS. SUOMALAINEN VISUAALINEN ILME

Border Crossings tunnus oli nyt valmis ja seuraavaksi tuli lähteä kartoittamaan ulkomaisten ja kotimaisten yliopistojen visuaalisia ilmeitä, tarkoituksena selvittää voidaanko kansainvälisen ilmeen suunnittelussa ottaa huomioon jotakin tiettyjä asioita. Yksi mielenkiintoinen kysymys oli myös se, löydätkö ylipäätensä eroavaisuuksia visuaalisten ilmeiden kesken.

Ennen kuin lähdin kokoamaan aineistoja, minua mietityttivät monet asiat. Millä perusteella voidaan osoittaa mikä on kansainvälinen ilme? Millainen on edes suomalainen ilme? Voidaanko edes todeta, että kaikissa suomalaisissa yliopistojen ilmeissä on samoja visuaalisia elementtejä vai eroavatko kotimaisetkin jo keskenään jotenkin?

Visuaalinen ilme on kulttuurisidonnaista. Eri-laiset ihmiset suunnittelevat ja tarkastelevat ilmeitä. Voiko visuaalisille ilmeille edes määrittellä rajoja? Eroavatko ruotsalaiset yliopistot jo suomalaisista? Voidaanko sanoa ”tämä raja on tässä, tuolla puolen visuaalisuus on tuollaista, kun taas tällä puolen se on tällaista”? Voidaanko siis suorittaa rajanvetoja? Entä onko olemassa universaalia visuaalisuutta?

Yliopistojen visuaalisten ilmeiden välisistä eroista ei ole varsinaisesti tutkittua kirjoitettua tietoa. Analyysin tulokset siis perustuvat omaan päättelyyni ja havainnointiini. Arviointiini vaikuttaa identiteettiini ja esteettiset näkemykseni: tarkastelen ilmeitä suomalaisena graafisena suunnittelijana.

4.1. VISUAALINEN ILME

Juha Pohjolan mukaan visuaalisen suunnittelun tehtävänä on luoda eritasoisia käyttöarvoja, muuttaa dataa infirmaatioksi, käytettäväksi ja ymmärrettäväksi tuotteiksi. Erilaisiin palveluihin tai tuotteisiin liittyvä visuaalisuus on sen käyttäjälle ja vastaanottajalle tiedon vastaanottamisen, ymmärtämisen ja käytön kannalta olennainen tekijä. (Pohjola 2007, 7.)

Pohjola on määritellyt visuaalisen identiteetin yrityksen tai organisaation identiteetin näkyväksi osaksi, se on kaikkea sitä, mikä yrityksestä on silmin havaittavaa. Perinteisesti visuaalisen identiteetin keskeisiä elementtejä ovat olleet yritystunnus, tunnusvärit ja typografia. Yleisesti ottaen visuaalisen ilmeen tarkoituksena on siis luoda yhtenäisyyttä viestinnän eri sovellusten välillä: samojen elementtien toistamisella luodaan visuaalista tunnistettavuutta sekä luodaan yhteinäistä mielikuvaa organisaatiosta. (Pohjola 2007, 13.)

Itse visuaalisen ilmeen tulee pohjautua yrityksen todellisuuteen, sen identiteettiin eli kuvaan itsestään sekä sen profiliin eli mitä he haluaisivat olla. Visuaalinen ilme myös viestii usein abstrakteilla keinoilla ja se pitää sisällään itsessään eritasoisia ja -vahvuisia merkityksiä. (Pohjola 2007, 20.)

4.2. AINEISTO

Löysin internetistä Top Universities nimisen sivuston, jossa on top 700 ranking-lista maailman parhaimmista yliopistoista. Ajattelin tämän olevan luotettavin tapa koota erilaisia yliopistoja ympäri maailmaa.

Katselin alussa yleisesti parhaimpien yliopistojen sivuja ja lähdin tarkoituksella etsimään joukosta erottuvia, mielestäni mielenkiintoisia visuaalisia ilmeitä. Tämä ei kuitenkaan olisi ollut tulosten kannalta puolueetonta, sillä tuolloin aineisto olisi ollut henkilökohdattaisiin mieltymyksiin perustuva. Jotta saataisiin mahdollisimman puolueeton ja tekijästä riippumaton aineisto, tuli koota järkevempi satunnaisotanta sivustolta. Mielenkiintoisten visuaalisten ilmeiden omaavien yliopistojen sivustojen etsiminen oli myös täysin hakuamuntaa ja aikaavievää.

Halusin rajata yliopistot kategorioihin maanosien mukaan: Eurooppa, Afrikka, Aasia, Lähi-itä ja Amerikka. Tämä rajaus oli mielestäni kuitenkin aivan liian laaja, joten vähensin kategorioita kolmeen: Eurooppa, Aasia ja Afrikka. Border Crossings-maisteriohjelmaan hakevat opiskelijat tulevat juuri noista kolmesta maanosasta. Konsultoin materiaalin rajamisesta vielä ohjaavan opettajan kanssa, joka arveli riittäväksi aineistoksi Euroopan. Border Crossings opetus painottuu juuri Pohjois-Euroopan raja-alueisiin, joten aineiston rajaus Eurooppaan on mielestäni perusteltu.

Aineisto jakaantui siis kahteen kategoriaan: Eurooppaan ja Suomeen. Päätin ottaa kumpaankin ryhmään mukaan kymmenen yliopistoa top 700-listalta paremmuusjärjestyksessä.

Tässä sisällönanalyysissä tarkasteltavia visuaalisia asioita ovat typografia, kuva- ja värimaailma, mahdollinen graafinen elementti sekä kaikkien edellä mainittujen elementtien layout eli sommittelu.

Kuvamaailmasta tarkastelen kuvien sisältöä ja niiden tunnelmaa. Värimaailmassa arvioin värien käyttöä ja värien välisiä suhteita. Typografiassa kiinnitän huomiota kirjaintyypeihin ja niiden käyttämiseen. Graafista elementtiä tarkastellessa selvitän millainen elementti on ulkomuodoltaan. Tarkkailen myös elementin käyttöä suhteessa muihin elementteihin. Sommittelussa kiinnitän huomiota kaikkien elementtien aseteluun ja niiden keskinäisiin suhteisiin.

4.2.1. EUROOPPALAINEN

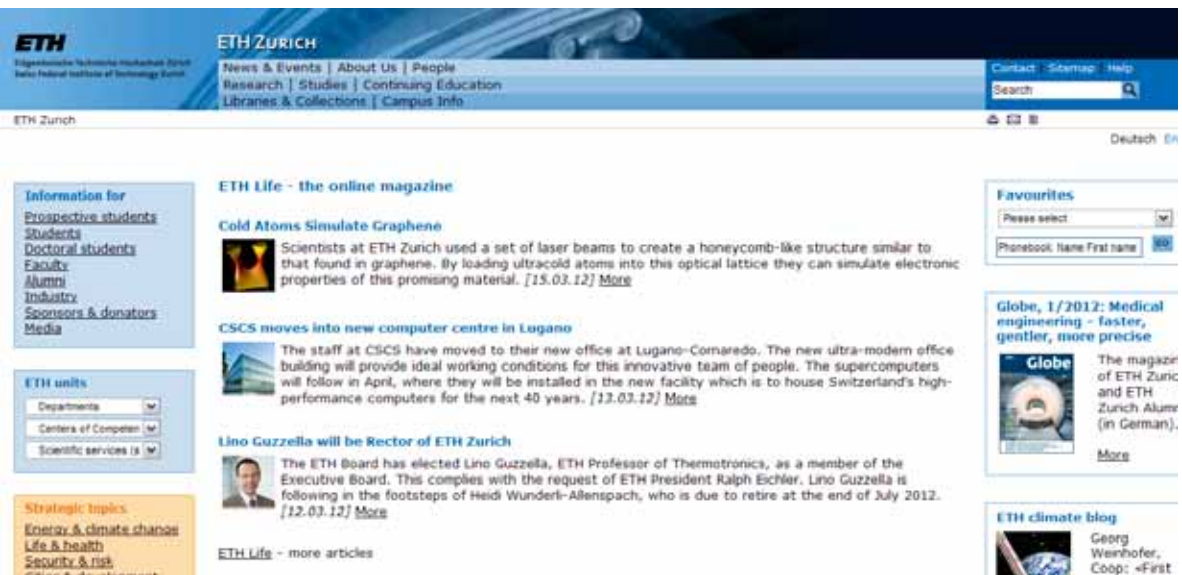
Olen valinnut Top Universities-sivuston mukaan kymmenen parasta eurooppalaista yliopistomaata. Jokaisesta maasta olen siis valinnut vain yhden yliopiston mukaan aineistoon. Jos olisin valinnut todellisessa järjestyksessään kymmenen parasta eurooppalaista yliopistoa, olisi listassa kahdeksan Iso-Britanniasta, yksi Sveitsistä ja yksi Ranskasta. Halusin ottaa mukaan kymmenen eri euroopan maata, jotta aineistoon saataisiin ilmeitä eri maista.

Eurooppalaisen aineiston yliopistot ovat:

1. University of Cambridge, Iso-Britannia
2. ETH Zurich (Swiss Federal Institute of Technology), Sveitsi
3. École Normale Supérieure, Ranska
4. University of Copenhagen, Tanska
5. Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, Saksa
6. University of Amsterdam, Hollanti
7. Trinity College Dublin, Irlanti
8. KU Leuven, Belgia
9. Uppsala University, Ruotsi
10. University of Oslo, Norja.

Analysoin aineiston käymällä läpi jokaisen yliopiston sivuston kirjaten ranskalaisin viivoin koneelle lyhyen tiivistelmän kunkin yliopiston tarkasteltavista ominaisuuksista. Kaikkien Internet-sivujen läpikäynnin jälkeen kokosin tiedot yhteen ja esittelen seuraavaksi keräämäni havainnot yhteenvetona.

Olen tarkastellut pääasiassa sivuja englannin kielellä, mutta aineistoa on tarkasteltu myös kunkin maan alkuperäiskielellä. Etenkin alussa minun oli helpompi navigoida ja ymmärtää sivustoa englannin kielellä. Suurta eroa sivustoissa ei ollut kielivaihtelusta huolimatta.

Värimaailma

Eurooppalaisen aineiston värimaailman pystyy jakamaan jo etusivujen perusteella karkeasti kahteen kategoriaan: sinertävään sekä punertavaan värimaailmaan.

Pääväri on usein sivun yläbannerissa ja alafooterissa sekä linkkilaatikoissa.

Siniseen värimaailmaan kuuluu sininen, vaaleansininen, musta, harmaa sekä valkoinen.

Kuva 13. Sinertävän värimaailman ETH Zurich sekä Trinity College Dublin.

Sinisen värimaailman voisi oikeastaan tarkemmin jakaa vielä kahteen osaan, sillä osa sivustoista on väritykseltään tarkemmin mintunsinisiä. Molemmilla mintunvärisillä sivustoilla on käytetty mintunsinisen mukana pieninä annoksina myös oranssia.

Kuva 14. Sinertävän värimaailman mintunsiniset, KU Leuven sekä University of Cambridge.

Francis | English

ÉCOLE NORMALE SUPÉRIEURE PARIS

ABOUT US | NEWS | RESOURCES | RESEARCH | ACADEMICS | ADMISSION | CAMPUS | INTERNATIONAL

*"Mon style inégal et naturel,
tantôt rapide et tantôt diffus,
tantôt sage et tantôt fou,
tantôt grave et tantôt gai
fera lui-même partie
de mon histoire"*

La Voix d'un texte: Marie-Sophie Ferdane lit Rousseau
Mercredi 28 mars 2012, 20h

À la une | Diary

DIRECT ACCESS

- Contact and maps
- ENS label (PDF)
- Former Students
- Humanities Entrance Examination
- Public offers
- SAVGRES en multimedia
- Sciences Entrance Examination
- Take d'apptentissage 2012
- The ENS Diploma

HUMANITIES DEPARTMENTS

SCIENCES DEPARTMENTS

LIBRARIES

PUBLICATIONS

Punertavaan värimaailmaan kuuluu punaisen lisäksi harmaan eri sävyt, musta sekä valkoinen. Usein punainen oli nimenomaan tummanpunaista tai viininpunaista.

UNIVERSITÄT
HEIDELBERG
Zukunft. Seit 1386.

Kontakt | English

VERANSTALTUNGEN

Mittwoch, 21.03.2012

16:00 Uhr **Wissenschaftliches Kolloquium der Medizinischen Fakultät Heidelberg**

[Alle Termine & Veranstaltungen](#)

Suche
Inhalte A-Z
Personen
Institute
Fächer
Vorlesungen

Startseite

Universität
Fakultäten
Einrichtungen
Studium
Forschung
Internationales
Exzellenzinitiative

Alumni
Freunde & Förderer
Presse & News
Wörterbuch

AKTUELLES

Jubiläumskonferenz des Südasiens-Instituts

Mit einer Konferenz in Indien zum Thema Stadtforschung begeht das Südasiens-Institut (SAI) der Ruperto Carola, das 1962 mit einer Außenstelle in Neu Delhi gegründet wurde, sein 50-jähriges Bestehen. [\[Mehr...\]](#)

Netzwerktreffen für Forscher-Alumni aus Südasiens

Im Rahmen des neuen Projekts Research-Alumni veranstaltet Heidelberg Alumni International (HAI) Ende März ein Treffen für Forscher aus Südasiens, die als Gastwissenschaftler in Heidelberg tätig waren. [\[Mehr...\]](#)

Proteinproduktion in Pflanzenzellen

Heidelberger Forscher haben die Feinabstimmung der Proteinproduktion in Pflanzenzellen untersucht und konnten

UPPSALA
UNIVERSITET

Start | Utbildning | Forskning | Om U | Institutioner och enheter

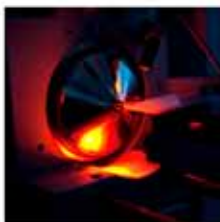
Genvägar

- Bibliotek
- Jobb hos oss
- Kalendariet
- Karta över Uppsala universitet
- Nyheter
- Rektor och universitetsledning
- Stöd Uppsala universitet

Ingångar för

- Alumni
- Anställda
- Besökare
- Näringsliv och samhälle
- Press
- Studenter - Studentportalen

Kvalitet, kunskap och kreativitet sedan 1477

Forskning i fokus

Nyheter

Hitta din utbildning

Plugga i Uppsala

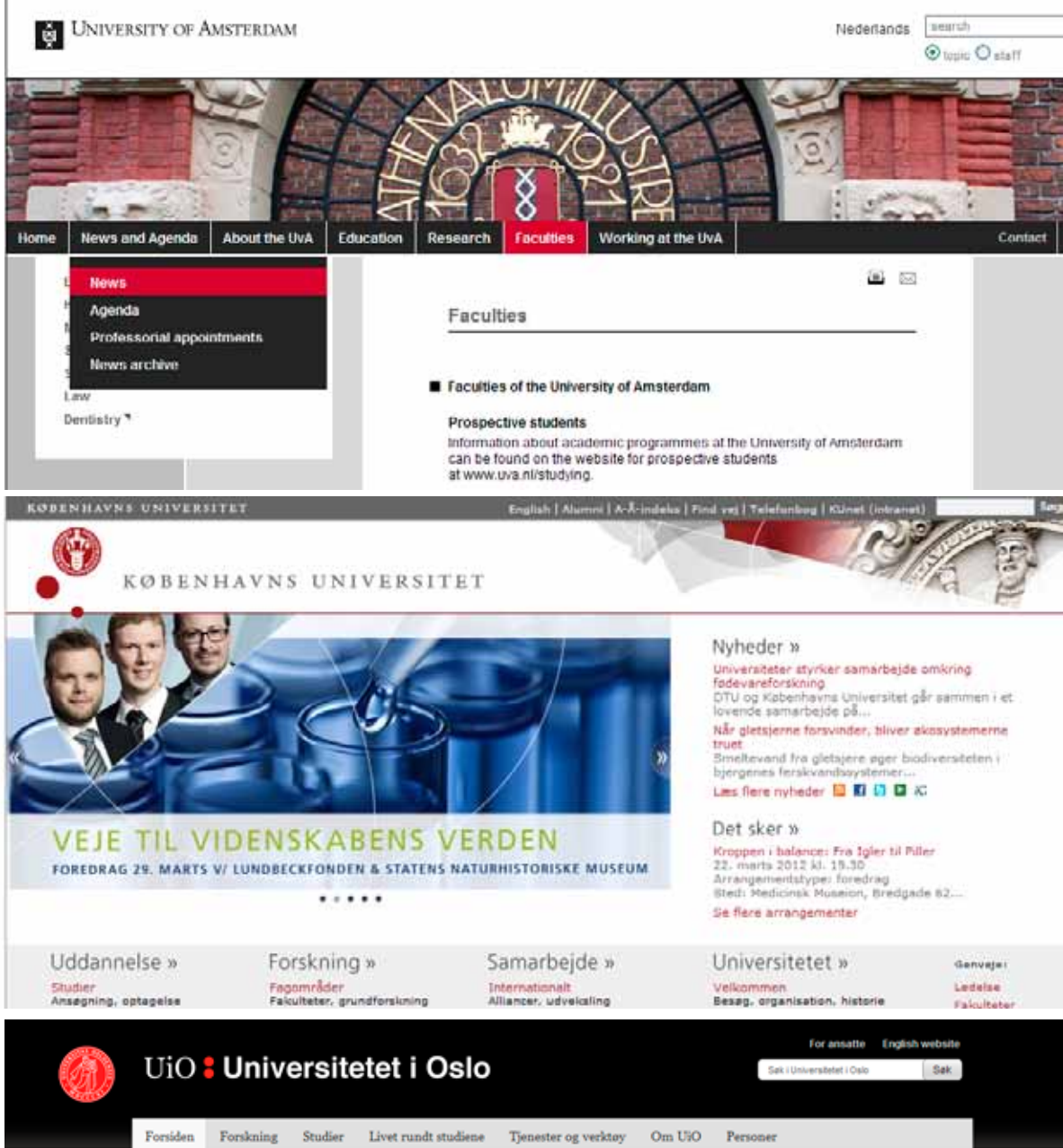
Uppläck Uppsala universitet!

Kalendariet

Kuva 15. Punertavan värimaailman Ecole normale superieure, Universität Heidelberg sekä Uppsala Universiet.

Muutoin värimaailma eurooppalaisten yliopistojen sivuilla on hillittyä. Hallitsevat värit esiintyvät yläbannereissa, otsikoissa sekä linkeissä. Harmaa on sopivan neutraali väri sekä sinertävälle että punertavalle: harmaan eri sävyjä on nähtävillä jokaisella yliopistolla. Hieman lisäväriä sivustoille saadaan vaihtuvilla bannerikuvilla sekä mahdollisella graafisella elementillä.

Muutama yliopistoista on kategorisoinut eri laitokset omilla väreillään laitosten omilla sivuilla.

Kuva 16. Punertavan värimaailman University of Amsterdam, University of Copenhagen sekä University of Oslo.

Kuvamaailma

Yleisesti ottaen kuvien käyttö yliopistojen sivustoilla ei ole valtaisa. Informaatiota on paljon ja usein se on pelkästään tekstin muodossa. Kuvat sijaitsevat yleensä pääbannereissa tai tekstin ohessa. Osa kuvista on erittäin pieniä, jolloin kuvien sisältöä on vaikea hahmottaa. Tekstille halutaan selkeästi antaa enemmän tilaa. Kuvissa ei esiinny mitään erikoisia esitystapoja, vain poikkeuksena voidaan osoittaa parin yliopiston tapa esittää kuvat polaroidtyyppisesti (kuvakoosteessa 17 ja 18) tai tapa häivyttää valokuva liukuväriin (kuvakoosteen 17 alin leveä kuva).

Kuvamaailma voidaan kuitenkin jaotella väri-
en tavoin erilaisiin kategorioihin.

Ensimmäinen kategoria on yliopistorakennusten ja tilojen valokuvat. Usealla yliopistolla on sivuillaan kuvia arvokkaasta yliopistorakennuksesta. Arvelen tämän tuovan esille perinteikkyyttä sekä arvovaltaisuutta. Osa tämän aineiston yliopistoista on useita satoja vuosia vanhoja, joten rakennukset ovat vanhoja.

Kuva 17. Yliopistorakennusten kuvia.

Toinen kuvakategoria ovat opiskelijat, joissa heidät kuvataan opintojensa sekä harrastustensa parissa. Harrastuskuvissa opiskelijat esitetään aktiivisina ja iloisina toimijoina. Yleensä näin myös halutaan mainostaa varmaankin itse yliopistokaupunkia: halutaan houkutella opiskelijoita yliopistoon osoittamalla miten aktiivinen itse kaupunki on. Opiskelijoiden kampuselämä esitetään myös iloisena ja harmittomana.

Kuva 18. Yliopistoelämää.

Joissain tapauksissa ympäristö- ja ihmiskuvista voidaan hyvinkin arvioida, mistä maasta on kyse. Esimerkiksi useista Uppsalan yliopiston kuvista tunnistaa selkeästi, että kyseessä on ruotsalainen yliopisto (kuvakoosteen alimmaiseta kuvat). Useissa kuvissa esitetään Ruotsin lipun värit sekä maiseman arkkitehtuuri ja luonto viittaa pohjoismaihin.

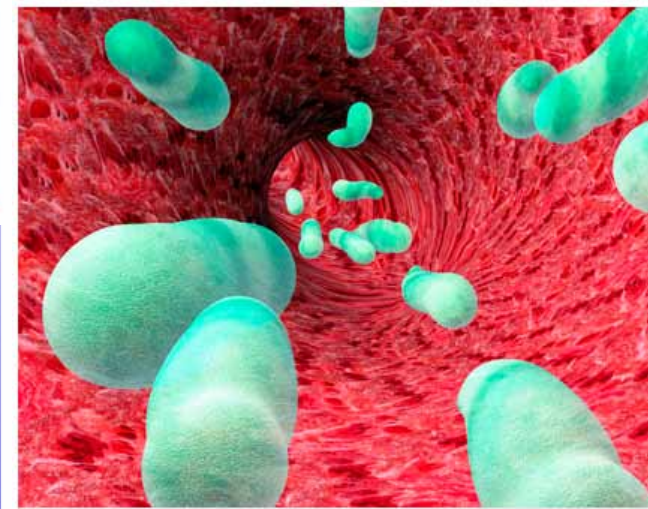
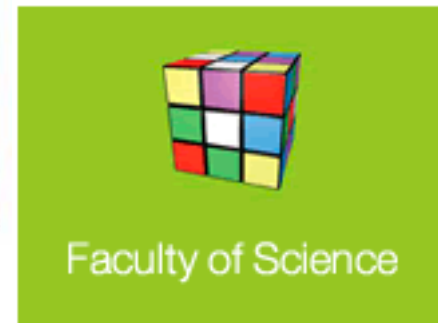
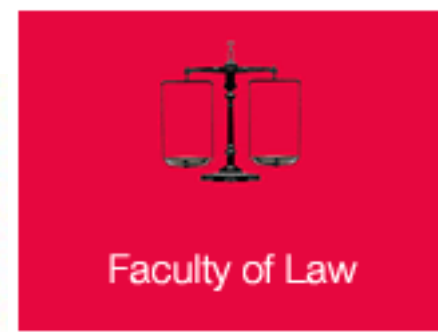
Mielestäni parhaiten pystyi tunnistamaan pohjoismaalaisten yliopistojen sivuilta, missä suurinpiirtein maailmaa ollaan menossa. Ihmiset ovat kasvoiltaan vaaleita ja pohjoismaalaisen näköisiä.

Kuva 19. Maiden tunnistettavuutta valokuvista.

Kolmas kategoria ovat abstraktit kuvat. Osa yliopistossa opiskeltavista aloista on hyvinkin abstrakteja, joten aiheiden esittäminen voi perinteisen valokuvan keinoin olla haastavaa. Abstrakteja kuvia esiintyykin usein tieteenalojen omilla sivuilla ja niiden avulla luodaan symboleja tiedekunnille. Näiden kuvien avulla tuodaan myös väriä muutoin sävytykseltään neutraaleille sivustoille.

Myös puhtaita symbolisia kuvia eli ikoneita esiintyy sivustoilla. Niiden funktio on informoida sivustolla kävijää uutisista, keskustelupalstoista tai tärkeistä linkeistä (kuvakoosteen vasen reuna, pienet kuvat).

Kuva 20. Abstrakti kuvamaailma.

Graafinen elementti

Graafisia elementtejä esiintyi eurooppalaisen aineiston sivustoilla vain muutamalla. Amsterdamin sekä Kööpenhaminan yliopistot olivat ainoita, joilla oli selkeä ja tunnistettava graafinen elementti.

Amsterdamin yliopiston graafinen elementti koostuu ristikistä, jota käytetään sekä yksinään että useampana, jolloin useammat ristit muodostavat kuvion (kuva 21). Graafisen elementin värin vaihtelulla tuodaan väriä muutoin harmaaseen sivustoon.

Kööpenhaminan yliopiston käyttämä graafinen elementti on geometrisistä ohuista viivoista koostuva, maapalloa kuvaava elementti (s. 49, kuva 22).

Molemmilla yliopistoilla graafiseen elementtiin on yhdistetty valokuvaa, erityisesti Kööpenhaminan yliopiston elementti nojaa vahvasti valokuviin.

Kuva 21. University of Amsterdam.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Antropolog fra KU får humanioras svar på Nobelprisen
DEN 20. MARTS MODTAGER PROFESSOR KIRSTEN HASTRUP GAD RAUSINGS PRIS

KØBENHAVNS UNIVERSITET

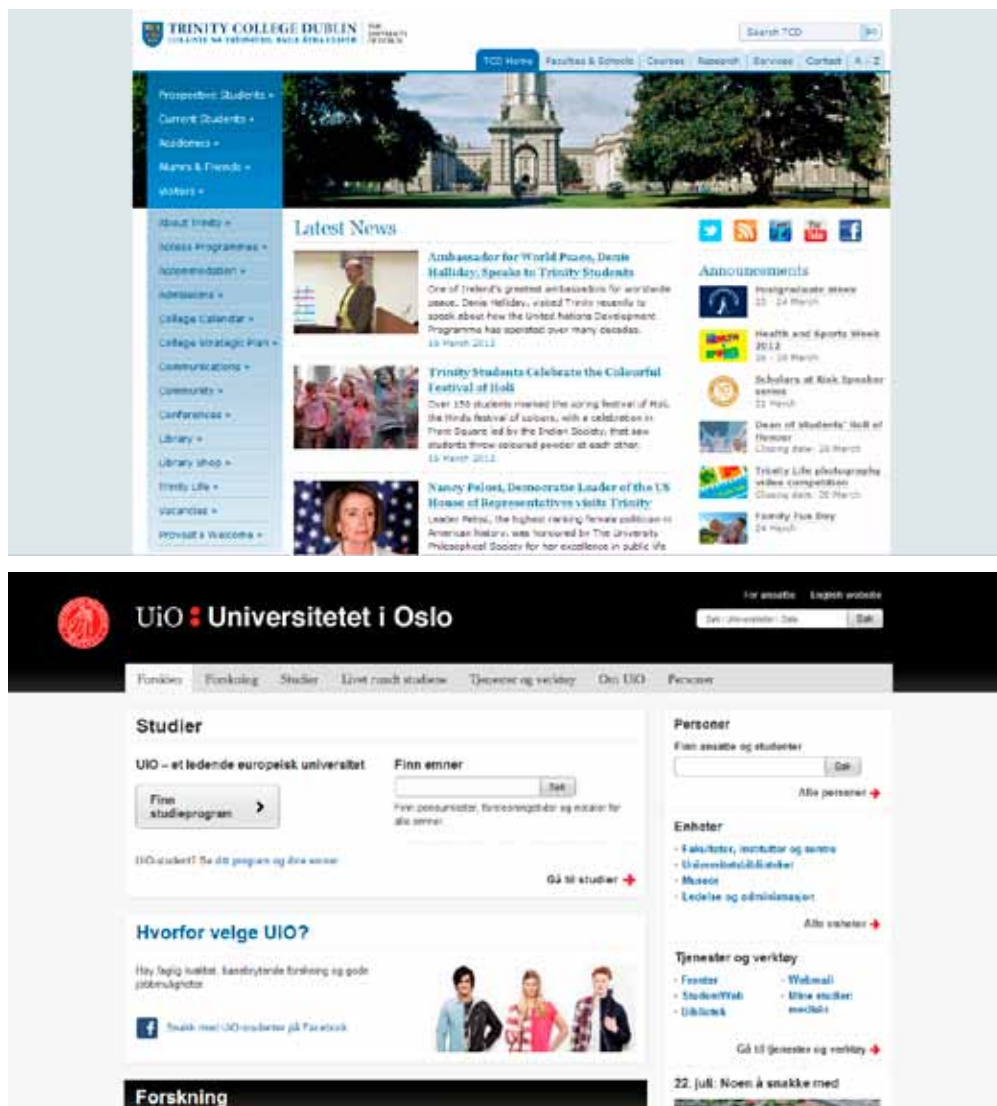
Forskere kæmper mod aggressiv type 2-diabetes:
NYT FORSØG MED 700 PATIENTER

Kuva 22. University of Copenhagen.

Lay-out

Käytettävyys ja esteettömyys ovat yliopistojen Internet-sivuille erittäin tärkeitä ominaisuuksia. Informaatiota on paljon ja sivujen tulee olla helposti päivitettävissä. Internet-sivujen rakenne halutaan siis pitää mahdollisimman yksinkertaisena, sillä tuolloin sitä on helppo päivittää. Tämän takia sivujen sommittelussa ei ole käytetty mitään kovin erikoisia tapoja. Suurin osa sivustoista käyttää vaakasuunnassa olevaa päänavigaatiota ylhäällä sekä lisäksi tukena on vasemmalla sivulla (tarvittaessa myös oikealla) olevaa navigaatio. Teksti ja kuvat on sijoitettu sivuston keskiosaan. Kaikkien yliopistojen logo on sijoitettu vasempaan yläkulmaan helpon tunnistettavuuden vuoksi.

Muutamalla sivustolla oli yliopistoille epätavallisempaa elementtien sijoittelua. Näillä sivustoilla päänavigaatio oli ylhäällä, mutta sivusto muutoin oli jaoteltu pienempiin laatikoihin linkkeineen (kuva 23. University of Oslo).

Kuva 23. Yliopiston sivustojen sommitteluesimerkkejä: Trinity College Dublin sekä University of Oslo.

Typografia

Koska tässä aineistossa on tarkasteltu internet-sivuja, on perustypografia pitkälti kiinnisidottu internetissä käytettäviin fontteihin. Navigaatioiden, linkkien ja leipätekstin typografia on hyvin usein Arial tai Verdana.

Yliopistojen omaa, tunnistettavampaa typografiaa on nähtävillä parhaiten bannereissa. Olen koonnut oheiseen kuvakoosteeseen sellaiset kuvat bannereista, joissa on selkeästi käytetty typografiaa. Muutama yliopisto käyttää versaaleja antiikvoja (kuvan 24. alareuna), mutta nämäkin typografiset ratkaisut olivat vain yksittäisiä bannereita, muita viitteitä samaan typografiaan ei samoilla sivustoilla ollut. Näillä esimerkkitypografioilla ei ole oikeasteen keskenään mitään muuta yhteistä. Yleensä ottaen yliopistojen omaa typografiaa sivuilla on käytetty hyvin vähän.

On eri asia, jos olisin tarkastellut yliopistojen painotuotteita. Tuolloin käytössä olisi voinut olla jokaisen yliopiston graafisen ohjeiston mukainen selkeä, oma kirjaintyyppi.

Kuva 24. Yliopistojen typografiaa.

4.2.2. SUOMALAINEN

Koska suomalaisia yliopistoja on Top Universities-sivuston top 700-listalla vain kuusi, koostuu kotimaisten yliopistojen aineisto seuraavista kuudesta:

1. Helsingin yliopisto
2. Turun yliopisto
3. Aalto-yliopisto
4. Itä-Suomen yliopisto
5. Jyväskylän yliopisto
6. Tampereen yliopisto.

Vaikka olin alunperin päättänyt valita kymmenen yliopistoa kumpaankin aineistoon, oli suomalaisista yliopistoista mielestäni kattava aineiston määrä jo tässä kuudessa.

Olen analysoinut suomalaisten yliopistojen visuaalisia ilmeitä samalla tavalla kuin eurooppalaisten: kävin jokaisen sivuston läpi kirjaten koneelle tärkeimmät huomiot.

Värimaailma

Värimaailma suomalaisten yliopistojen sivustoilla on aika neutraali, suurimpaa osaa sivustoista hallitsee harmaan eri sävyt. Tampereen yliopisto on ainoa, jonka värimaailma on selkeästi sininen (s. 54, kuva 26).

Harmaa ja valkea tuovat sivustoille raikkaan ja neutraalin ympäristön muille väreille sekä elementeille.

Kuva 25. Suomalaisten yliopistojen neutraalit sivut: Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto sekä Turun yliopisto.

A! Aalto-yliopisto

Etusivu Aalosta Ajankohtaista Opiskelu Tutkimus Yhteistyö Palvelut

Aaltolaiselle Alumnille Hakkijalle Kumppanille Mediale Vieraillalle

Aalto 360°

Uutiset

Unemat todeksi
Kun kandidaattiohjelman 5.3.–3.4. studien Aalto.fi
Lue lisää »

Vuoropuhelussa

Rehtorin blogimietteitä
19.3.2012 – Karkeatasoinen osaaminen hukuttaa
Iivestalonna Suomen, kirjittaa
Tuula Teeri.
Lue lisää »

Tapahtumat

Think again
31.03.2012
Aalto Ideas -kilpailu

Uutiset

Kolmiulotteisella nano-DNA:lla voi muokata valoa
18.03.2012 Jokaakin elävän olennon geneettinen materiaali on
sopeutettu eläksänsä elämään ruokinnahapotkejuun – DNA:n

TAMPEREEN YLIOPISTO

Ensihu Esittely Opetusjaksot Opiskelu Tulokset Yhteistyö Yhteistyöt

Yliopistossa tapahtuu

23.3. Väitös
Human pluripotens stem cell-derived cardiomyocytes

23.3. Väitös
Kehittäessälöman synty ja rakentumisen strategiasse palvelujen laadunkehittäisyyssä

23.3. Veraluento
Finnland i Finland, hemme i Norden

24.3. Väitös
Pakaliradosta musiikkiradioon

25.3. Veraluento
Better Living Through Hyper-Mutation

» Tapahtumakalenteri
» Ajankohtaissa
» Avoinnet työpaikat

Biogi

Lapsissa on tulevaisuutemme.
Käsitteä odottaa Kaini Kallio

TamPub

Open Access -kysely vuonna 2012

Kuva 26. Aalto yliopiston ja Tampereen yliopiston värimaailmaa.

Väriä harmaille sivustoille on tuotu värikkäillä bannereilla sekä linkein, väripalkein ja graafisin elementein.

Erityisesti vaihtuvilla bannerikuvilla tuodaan väriä sivustoille. Bannereiden taustalla saattaa olla hyvinkin erikoisia ja vahvoja sävyjä (kuva 27).

Etenkin Suomessa tieteenaloja on pyritty kategorisoimaan omilla väreillään ja omilla sivuillaan. Omilla sivuilla väriä tuodaankin rohkeammin joko palkein tai koko taustana (kuva 27. punainen sekä violetti väri).

Kuva 27. Voimakkaat värit ilmenevät bannereissa sekä alojen omien sivujen taustalla.

KUNTA

IKO

Avoinnet työpaikat

ISTA

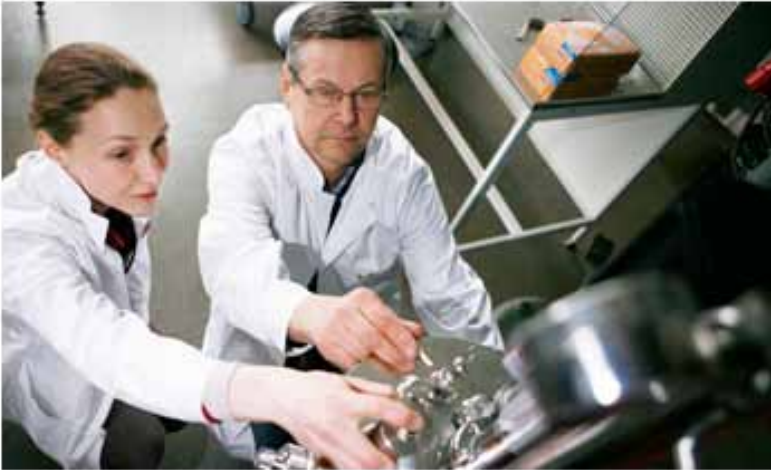
A! Aalto University

Hae kandidaatti-ohjelmiin 5.3.–3.4.2012!

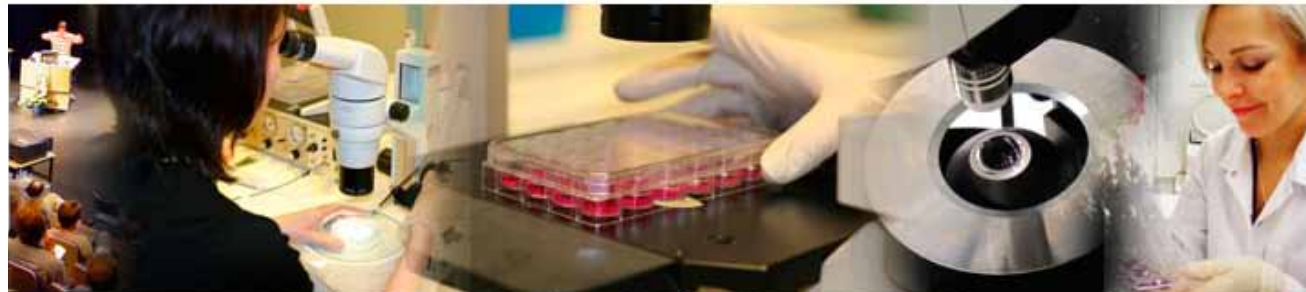

Kuvamaailma

Kuvamaailma suomalaisissa yliopistoissa voidaan jakaa eurooppalaisten tavoin kategorioihin. Ensimmäinen kategoria on yliopistomaailma yleisesti, johon liittyy opiskeleminen ja erityisesti tutkimustyöskentely. Tähän kategoriaan liittyvät myös kuvat yliopistoalueista, joissa työskentelyalueet kuvataan usein modernina ja miellyttävänä. Kuvia itse kampusrakennuksista ei ole kuitenkaan yhtä merkittävästi kuin eurooppalaisilla sivustoilla.

Kuva 28. Suomalaisen yliopistojen kuvamaailmaa työskentelystä ja ympäristöstä.

Toinen selkeä kuvakategoria ovat opiskelijat. Opiskelijoita tuodaan henkilöinä esille paljon ja heitä on haastateltu opiskeluun liittyvistä asioista. Opiskelijoita on tuotu myös joillakin sivustoilla alojen malleiksi, he toimivat tietyn tieteenalain representaatioina.

Opiskelijoiden kuvia käytetään sekä kokonaisuena valokuvana, että syvättynä valkoisen taustaan. Tällöin sivustolle saadaan raikas ja selkeä vaikutelma. Kuvaleikkausten poikkeus esimerkkinä on Aalto-yliopisto, siellä osa kuvista rajataan ympyrän muotoon (s. 57, kuva 30). Useimmiten kuvat ovat värikuvia, sillä nämä kuvat esiintyvät usein bannereissa joilla tuodaan väriä sivustoon.

Kuvamaailmasta löytyy myös kansainvälisyyttä, esimerkiksi Turun yliopiston kuvamaailmassa esitetään usein myös etnistä taustaa omaavia henkilöitä (s. 57, kuva 30). Tällä halutaan viestiä yliopiston monikulttuurisuudesta.

Opiskelijat esiintyvät kuvissa hymyilevinä, illoisina sekä avoimina ja usein he tekevät yhdessä jotakin.

Kuva 29. Opiskelijoita syvättynä valkoiselle taustalle.

Viereinen sivu, kuva 30. Opiskelijat ryhmässä.

Graafinen elementti

Suomalaisten yliopistojen aineistosta graafisia elementtejä on noin puolella. Mielenkiintoisinta on se, kuinka kaikki elementit koostuvat väripalkeista ja niiden avulla tuodaankin voimakkaasti väriä sivustoille.

Turun yliopistolla on selkein ja hallitsevin elementti ja se koostuu useasta vaakatasossa olevasta väripalkista (kuva 32).

Itä-Suomen yliopistolla sekä Aalto-yliopistolla on molemmilla käytössä värillinen palkki, mutta hieman maltillisemmin. Aalto-yliopistolla palkki toimii yksin, mutta se saattaa toistua yhdellä sivulla usein ja erivärisenä. Itä-Suomen yliopistolla kaksi palkkia kohtaavat toisensa sivujen alareunassa, jolloin yhtymäkohdassa tapahtuu läpinäkyvyyttä (kuva 31).

Nämä graafiset elementit eivät erityisemmin symboloi mitään, ne eivät ole esittäviä. Visuaalisuuden ja tunnistettavuuden lisäksi niiden tehtävänä on myös järjestää ja havainnoida sivuilla kävijälle informaatiota. Elementit ovat yksinkertaisia ja hillittyjä, vain niiden värit herättää tunteita.

Täällä saa vapautta ja vastuuta,
mutta ei jää ikinä yksin valintojensa kanssa.

Kuva 32. Turun yliopiston hakusivuilla graafinen elementti on vahvasti esillä.

TIEDEKULMA
OPPIA IKÄ KAIKKI
12.-23.3.

WWW.HELСINKI.FI/TIEDEKULMA

AVOIN YLIOPISTO

**TÄYDENNYSKOULUTUS-
JA KEHITTÄMISPALVELUT**

VERKKOLAHJOITUS
Tue Tampereen yliopistoa

THINK WALL
YLIOPISTON AJATUSVIRTAA

HAE OPISKELIJAKSI
5.3.-3.4.2012

HAE
OPISKELIJAKSI!

HELSINGIN YLIOPISTON
WORLD DESIGN CAPITAL
HELSINKI 2012-HANKKEET

TUTUSTU ▶

LUONNONTIETEIDEN JA METSÄTIETEIDEN TIEDEKUNTA

LUONNON JA TEKNOLOGIAN
LIITTO

YHTEISKUNTATIETEIDEN JA KAUPPATIETEIDEN TIEDEKUNTA

RAJAN-
YLITYKSIÄ

FILOSOFINEN TIEDEKUNTA

Tutkimus

Opiskelu

Kuva 33. Pääteetöntä typografiaa sekä muutama pääteellinen (kuvan alareuna).
Viereinen sivu, kuva 34. Erilaisten kirjaintyylien yhdistelemistä.

Taideteollinen korkeakoulu ja arkkitehtuurin laitos ovat nyt yhtä.

Hae Taiteiden ja suunnittelun korkeakouluun!

LIIKUNTA

Terveys

Liikunnan ja terveyden koulutusalan hakukohteita ovat liikuntabiologia, liikuntapedagogiikka, liikunnan yhteiskuntatieteet, fysioterapia ja terveystieteiden opettajakoulutus, gerontologia ja kansanterveys, liikuntalääketiede ja terveyskasvatus.

YHTEISKUNTA

tieteet

Yhteiskuntatieteellisen koulutusalan hakukohteet Jyväskylän yliopistossa ovat filosofia, sosiaalityö, psykologia, sosiologia, valtio-oppi sekä yhteiskuntapolitiikka.

STUDENT LIFE
amica
VERITAS

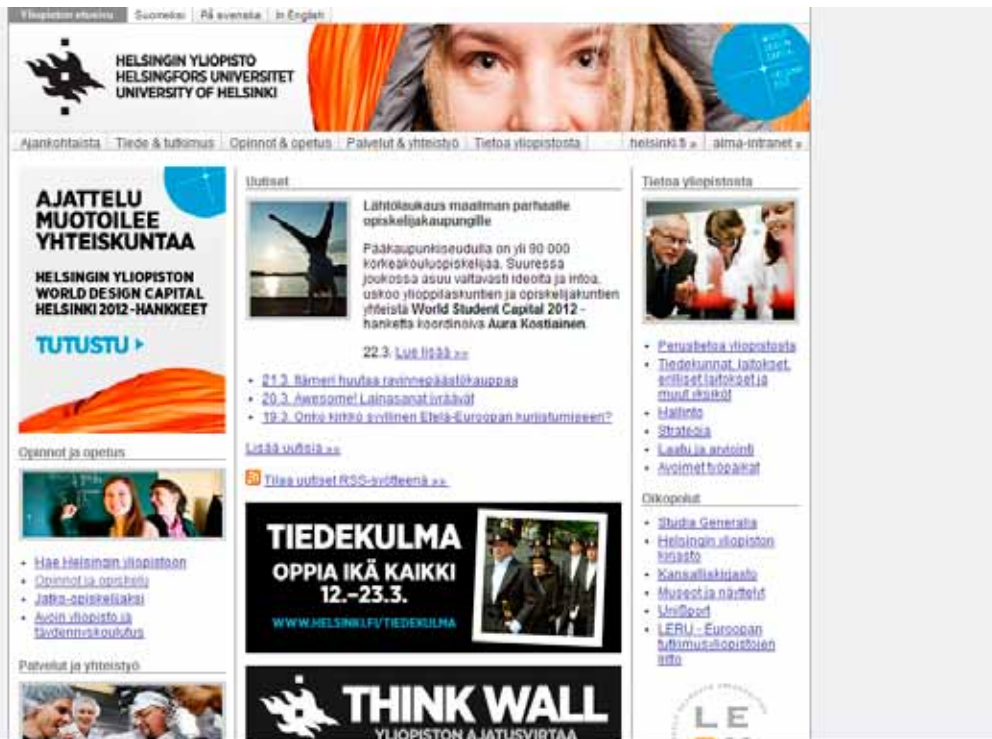
Typografia

Kuten euroopalaisilla internetsivuilla, myös suomalaisten yliopistojen aineistossa typografia perustuu pitkälti internetissä käytettäviin perusfontteihin. Suomessa yliopiston oma typografia kuitenkin on tuotu selkeämmin nähtäville.

Kiinnostavaa on, että aineiston yliopistoista puolet käyttää typografiassaan helposti erotettavaa groteskia kirjaintyyppiä, jonka teksti on kirjoitettu kapiteelein (s. 60, kuva 33). Vaikutelma on voimakas ja jämerä. Nähtävissä on myös perus antiikvaa, joka tuo konservatiivisemmän mielikuvan (s. 60, kuva 33 oikea alareuna).

Joissakin bannereissa viestiä ja typografiaa on mainiosti tuotu erilaisin kirjainleikkauksin ja värein esille. Typografiaa on myös yhdistetty itse kuvaan (kuva 34, Aalto-yliopiston muistilappu).

Jyväskylän yliopisto oli joukosta selkeästi erottuva erilaista typografiaa käyttävä (kuva 34, alimmat kuvat). Typografiassa on yhdistelty kahta erilaista kirjaintyyppiä. Kirjaintyypeistä on tehty samantyyliisiä tekemällä niistä rouhevia.

Kuva 35. Yllä Helsingin yliopiston etusivu.

Lay-out

Suomalaisten verkkosivustojen lay-outiin pätee sama perustelu kuin eurooppalaisiin: tärkeintä sivustoilla on käytettävyys sekä päivitettävyys. Internet-sivujen rakenne noudattaa selkeää rakennetta, lähes jokaisella on vaakatasossa oleva päänavigaatio sekä yläbanneri. Lisänavigaatiota löytyy jommalta kummalta sivulta tarvittaessa. Kaikkien yliopistojen logo löytyy vasemmasta yläkulmasta.

4.2.3. TULOKSET

Eurooppalaisten ja suomalaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden analysoinnin tarkoituksena oli selvittää, onko suomalaisen ja ulkomaalaisen yliopiston visuaalisen ilmeen välillä eroja.

Aineistot läpikäyneenä voin todeta, että kotimaisten ja eurooppalaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden väliset erot eivät ole huomattavan suuria. Voin kuitenkin osoittaa eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä sekä yleisiä havaintojani visuaalisuudesta.

Yleisesti ottaen kaikkien yliopistojen Internet-sivut sisältävät todella paljon informaatiota mm. opinnoista ja opetuksesta sekä palveluista ja tutkimuksista. Yliopistojen tulee jakaa paljon eriasteista tietoa niin oppilaitoksessa työskenteleville, opiskelijoille sekä hakijoille ja vierailijoille. Tämä informaation laajuus asettaa haasteen Internet-sivujen rakenteelle. Ainakin ensi kertaa useimmilla sivustoilla vieraillessani huomasin jo perusinformaation olevan hankalasti löydettävissä. Tällöin käsitteenä voidaan puhua informaatioarkkitehtuurista, joka tarkoittaa informaation sisältöjen rakenteellista kokonaisuutta, joka jäsentää sisällöt tarkoituksenmukaisesti käyttäjille, tuottajille ja ylläpitäjille. Informaatioarkkitehtuurin tarkoituksena on jäsentää sisällön elementit ja niiden väliset suhteet loogiseksi rakenteeksi, toisin sanoen informaatioarkkitehtuuri on se tapa, jolla tekstit, kuvat, värit, kartat, hakemistot, otsikot ja nimet muokataan kokonaisuudeksi. Informaatioarkkitehtuurin tehtävänä on nivoa sisältö ja tekniikka toimivaksi kokonaisuudeksi, joka toimiessaan on ”näkymätön”. Onnistunut

informaatioarkkitehtuuri auttaa käyttäjää ymmärtämään mitä osaa sisällöstä hän kulloinkin katselee, missä suhteessa tämä osio on muihin sisältöihin ja mitä kautta hän pääsee muihin sisältöihin käsiksi. Hyvä informaatioarkkitehtuuri johtaa esteettiseen kokonaisuuteen, jossa on helppo liikkua ja jossa löytää nopeasti etsimänsä ja joka samalla tukee myös informaation omaksuttavuutta. (Kauhanen-Simanainen 2003, 20.) Jotta pääsin käsiksi yliopistojen visuaalisuuteen tarkastelin pakostakin tätä sivustoille tärkeää informaatioarkkitehtuuria.

Värimaailmaa tarkasteltaessa mielenkiintoisinta oli se, että pystyin jakamaan eurooppalaiset yliopistot karkeasti punertaviin sekä sinertäviin värimaailmoihin. Vaikka aineisto onkin pieni (kymmenen yliopistoa) on silti erikoista, että yliopistot käyttävät sivuillaan niinkin samankaltaisia värimaailmoja. Vai voidaanko tämä laskea vain sattumaksi? Suomalaisilla yliopistoilla ei ollut tällaista selkeää jaottelua nähtävillä. Kuuden suomalaisen yliopiston joukosta vain yhden yliopiston olisi voinut sijoittaa ulkomaalaisten yliopistojen seuraan siniseen ryhmään (Tampereen yliopisto). Suomalaiset yliopistot käyttävät selkeästi enemmän värikoodeja alojensa jäsentämiseen, joka helpottaa huomattavasti sivustoilla liikkumista. Harmaan (eri sävyineen) voidaan kuitenkin sanoa olevan molempien aineistojen yhtenäinen väri. Syy siihen piilee ehkä sen neutraaliudessa: harmaa on väri, johon pystytään yhdistelemään useita muita värejä. Yhteistä kaikille sivustoille on myös värien tuominen bannerein sekä väripalkein.

Kuvamaailmat voidaan molemmissa aineistoissa jakaa eri kategorioihin. Eurooppalaiset yliopistot tuovat enemmän esille yliopistojensa vanhoja rakennuksia sekä ympäristöä. Tosin yliopistot joita tarkastelin, ovat useimmat useita satoja vuosia vanhoja, joten heillä onkin materiaalia mitä esitellä. Suomalaiset yliopistot ovat paljon nuorempia (poikkeuksena Helsingin ja Turun yliopistot), joten arkkitehtuurikin on suurimmalta osin vasta 30-40 vuotta vanhaa. Suomalaiset yliopistot eivät siis tuo esille arkkitehtuuriaan yhtä vahvasti kuin muualla euroopassa. Nämä vanhat arkkitehtuurikuvat antavat eurooppalaisista yliopistoista arvokkaan, klassisen ja konservatiivisen kuvan.

Osasta eurooppalaisten yliopistojen kuvamaailmaa pystyy arvioimaan mistä maasta on kyse. Ainakin Uppsalan yliopisto Ruotsissa esittää selkeästi kuvien avulla maansa maisemaa sekä tunnistettavia ruotsalaisia asioita, kuten Ruotsin lipun. Muutkin pohjoismaalaiset yliopistot (Tanska ja Norja) oli helpompi tunnistaa kuvamaailman avulla, esim. juuri vaaleista henkilöistä. Tästä voidaan kyseenalaistaa aineiston tarkastelija, tunnistaneko itse suomalaisena helpommin muut pohjoismaalaiset?

Eurooppalaiset yliopistot käyttävät myös kuvamaailmassaan enemmän abstrakteja kuvia, eritoten tieteenaloja kuvataan usein symbolisesti.

Kolmas eroavaisuus kuvamaailmassa suomalaisten ja eurooppalaisten yliopistojen kesken on se, miten suomalaiset tuovat opiskelijoitaan enemmän esille. Yliopistoja Suomessa markkinoidaan opiskelijoiden kautta. Kuvat ovat usein syvättyjä, jolloin sivusto pysyy raikkaana.

Yhtenäisyyttäkin kuvamaailmoista löytyy eroavaisuuksista huolimatta. Kampus, tutkimus ja opintokuvat ovat samantyyppisiä. Opiskelu ja opiskelijat esitetään myös hyvin positiivisesti, opiskelijat usein hymyilevät tai harrastavat yhdessä jotakin.

Molemmissa aineistoissa vain parilla yliopistolla on käytössään graafinen elementti. Yhtenäistä näille elementeille on yksinkertaisuus. Etenkin Suomessa graafiset elementit ovat hyvin yksinkertaisia, ne koostuvat lähinnä eri värisistä viivoista. Graafinen elementti toimii Suomessa visuaalisuuden lisäksi myös hahmotettavuutta parantavana elementtinä, sen avulla kategorisoidaan sisältöä. Ulkomaalaiset yliopistot käyttävät elementtiään tiiviisti yhdessä valokuvien kanssa.

Aineistoissa haastavaa oli analysoida typografiaa sekä lay-outia, sillä Internet-sivuista puhuttaessa nämä molemmat ominaisuudet ovat vahvasti sidottuja Internet-sivujen standardeihin. Internetissä typografiana käytetään tiettyjä standardi-kirjaintyyppiä. Mielestäni ei ole relevanttia analysoida jokaisen sivuston leipätekstin eli tekstikappaleiden kirjaintyyppiä, koska sillä ei ole tässä tapauksessa merkitystä. Jokainen yliopisto voi esittää omaa, virallisesti käyttämäänsä typografiaa Internet-sivujen bannereissa. Olen siis tarkastellut ja löytänyt typografiaa lähinnä bannereista.

Eurooppalaisessa aineistossa käytetään yllättävän vähän yliopistojen omaa typografiaa. Yllätyin eritoten siitä, miten eriävää typografia on ja miten vähän sitä käytetään hyväksi.

Virallista typografiaa on mielestäni enemmän nähtävillä suomalaisilla sivustoilla. Ainakin bannereissa suomalaiset yliopistot käyttävät selkeästi yhtenäisempää linjaa. Mielenkiintoista oli päätteettömien ja versaalien kirjainten käyttö useammalla sivustolla. Joukossa oli myös erikoista typografiaa, kuten Jyväskylän yliopisto, jonka typografia oli hyvin rouheaa ja erikoista. Tätä typografiaa käytettiin kuitenkin selkeästi ja yhtenäisesti koko sivustolla.

Sommittelun arvioisin yleisesti olevan yliopistojen sivustoilla perinteistä juuri informaatioarkkitehtuurin vuoksi. Sivustot eivät voi olla kovin erikoisia sommittelultaan tiedon hahmotettavuuden ja päivitettävyyden takia.

Kaiken kaikkiaan arvioisin suomalaisilla yliopistoilla olevan yhtenäisemmät ja selkeämmät visuaaliset ilmeet. Visuaalinen ilme kotimaisilla yliopistoilla vaikutti myös modernimmalta kuin eurooppalaisten. Tämä voi johtua osaksi ainakin eurooppalaisten käyttämästä kuvamaailmasta: vanhat yliopistorakennusten kuvat viestivät enemmän konservatiivisuudelta kuin suomalaisten yliopistojen käyttämät raikkaat ja syvätyt kuvat nuorista opiskelijoista. Yhtenäisen typografian ja raikkaiden värien käyttö selkeillä sivustoilla myös henki modernimpaa visuaalisuutta.

Jokseenkin yllättävää oli vanhojen ja arvostettujen yliopistojen, kuten ranking-listan ykköksen Cambridgen yliopiston Internet-sivuston vaatimattomuus ja yksinkertaisuus. Ehkä maailman parhaaksi valitun yliopiston Internet-sivujen ei enää tarvitse olla visuaalisesti niin houkutteleva. Odotin kuitenkin selkeämpää

rakennetta ja kaunista visuaalisuutta maailman parhaalta yliopistolta.

Ennen aineistojen analysointia pohdin paljon sitä, voidaanko ns. rajanvetoja visuaalisen ilmeen suunnittelemisesta tehdä. Onko esim. Ruotsissa jo aivan erilaista visuaalisuutta kuin Suomessa. Vastaus on ei, selkeitä rajanvetoja ei oikeastaan pystytä tekemään. Suomalaisena pidin jollain tavalla eurooppalaisesta aineistosta eniten juuri muista pohjoismaalaisista. Ehkä sekä Tanskalla, Ruotsilla ja Norjalla oli myös selkeä ja yhtenäinen visuaalinen ilme. Haluaisin kuitenkin tuoda esille mielenkiintoisen yksityiskohdan: Amsterdamin yliopisto erottui selkeästi eurooppalaisesta aineistoista selkeällä ja johdonmukaisella visuaalisuuden käytöllään. Tietoa visuaalisuudesta sekä graafisesta ohjeistosta oli myös helposti saatavilla. Yliopisto kertookin sivuillaan olevansa moderni yliopisto rikkaalla historialla. Yliopisto juhlii vuonna 2012 380-vuotisjuhliiaan, samalla julistaen itsensä moderniksi. Vaikka Amsterdamin yliopistolla on jo ikää, on se silti päivittänyt ilmetään. Onko siis modernia omata selkeä ja yhtenäinen graafinen ilme? Amsterdamin yliopiston voisi visuaalisuutensa kannalta sijoittaa suomalaisten sekä muiden pohjoismaalaisten yliopistojen selkeään joukkoon. Tämä esimerkki on toisaalta vain yksittäin tapaus aineiston joukossa.

Yhtenäisellä visuaalisella ilmeellä arvioisin saavutettavan miellyttävämmän sivujen selailu kokemuksen. Kuten aikaisemmin jo totesin: selkeä visuaalinen ilme ei ole pelkästään esteettinen kokemus, vaan se auttaa lukijaa hahmottamaan sisältöä paremmin.

Näiden aineistojen analysoinnin tavoitteena oli selvittää, voidaanko kansainvälisen visuaalisen ilmeen suunnittelemisessa ottaa huomioon jotakin tiettyjä asioita. Suurin ero suomalaisen ja eurooppalaisen välillä on ehkä visuaalisen ilmeen käyttäminen johdonmukaisesti ja selkeästi. Varsinaisia huomattavia visuaalisia eroja en siis löytänyt, vaan pääasia on se, käyttääkö visuaalisuutta yhtenäisesti. Jos aineistossa olisi arvioitu ilmeitä koko maailmasta, olisi voitu saada selkeästi eriävämpiä tuloksia. Koska aineistoa analysoidaan ja arvioidaan subjektiivisesti eli minun henkilökohtaisten tulkintojen perusteella, herää kysymys siitä, voidaanko aineistojen tuloksia pitää yleispätevinä? Mielestäni nämä arvioinnit ovat suuntaa-antavia, sillä kokoamani aineistot olivat hyvin pieniä otoksia. Laajemmalla aineistolla ja tiukemmallalla analysoinnilla saadaan tarkemmat tiedot.

Border Crossings–maisteriohjelma toteutetaan Suomessa, joten pitäisikö siitä ”karsia” kaikki suomalaisuus pois? Mielestäni ei. Opetus tapahtuu Suomessa, suomalaisen kulttuurin keskellä englanninkielellä ja opiskelijat saapuvat eri kulttureista. Visuaalisuudessa voidaan tietenkin pitäytyä neutraalilla tasolla, ettei korosta suomalaisia piirteitä ja symboleita. Ei kuitenkaan tulisi pelätä sitä, näyttääkö ilme ”liian suomalaiselta”. Mielestäni kuvamaailmalla voidaan paljon tuoda esille kansainvälisyyttä. Suomalaisuus ja kansainvälisyys voivat toimia yhdessä käsi kädessä.

Jokainen yliopisto voi itse vaikuttaa omaan kuvamaailmaansa: halutaanko kuvissa korostaa oman maan tunnistettavia piirteitä (kuten esim. Ruotsissa) vai halutaanko pysytellä hy-

vin neutraalilla, yleismaailmallisella linjalla. Jos halutaan olla kansainvälisiä, halutaanko tuolloin ”poistaa” visuaalisuudesta oman maan tunnistettavat piirteet? Eikö kansainvälisyyttä ole juuri erilaisten kulttuurien moninaisuus?

YLIOPISTOJEN VISUAALISTEN ILMEIDEN VERTAILU

EUROOPPALAINEN

SUOMALAINEN

Värimaailma

- Jaettavissa selkeästi kahteen:
punertava / sinertävä	- Ei selkeää jakoa
- Harmaan käyttäminen	- Värien esiintyminen bannereissa /
kirkkaita värejä
	- Harmaan käyttäminen

Kuvamaailma

- Jaettavissa selkeästi kolmeen:
rakennukset / opiskelijat / abstraktit	- Jaettavissa selkeästi kahteen:
yliopistomaailma / opiskelijat
- Yliopistoelämä ja harrasteet	- Yliopistoelämä ja harrasteet
- Opiskelu / työskentely positiivista	- Opiskelu / työskentely positiivista
- Rakennuksista konservatiivinen kuva	- Rakennuksista moderni kuva
- Kuvien maatumistettavuus	- Opiskelijakuvat syvätyjä

Typografia

- Nähtävissä bannereissa	- Nähtävissä bannereissa
- Käytetty vähän	- Käytetty johdonmukaisesti, selkeästi
- Ei selkeää, yhtenäistä linjaa	- Groteskit kirjaintyyppit suosittuja

Graafinen elementti

- Käytössä vain muutamalla yliopistolla	- Käytössä vain muutamalla yliopistolla
- Selkeitä, yksinkertaisia	- Viivoja
- Kuvien yhdistäminen elementtiin	- Värikkäitä / värien tuominen

Sommittelu

- Yleisesti ei erikoisia ratkaisuja	- Yleisesti ei erikoisia ratkaisuja
- Tarkoituksena palvella käyttäjää mahdollisimman selkeästi	- Tarkoituksena palvella käyttäjää mahdollisimman selkeästi

Kuvio 5. Yliopistojen visuaalisten ilmeiden tiivistetty vertailutaulukko.

5. BORDER CROSSINGS

VISUAALINEN ILME

Kuva 36. Border Crossings-maisteriohjelman internetsivut.

Tässä osiossa käsittelem Border Crossings-maisteriohjelman visuaalista ilmettä kokonaisuudessaan. Suunnittelin lopullisen ilmeen eurooppalaisten ja suomalaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden aineistojen analysoinnin jälkeen. Olen saanut suuntaviivoja ja ideoita tutkimastani aineistoista lopulliseen visuaaliseen ilmeeseen.

Border Crossings-maisteriohjelmalla on omat Internet-sivut Itä-Suomen yliopiston sivuilla (kuva 36). Suunnittelemani tunnus on sijoitettu sivuston ylhäälle keskelle. Sivusto noudattaa Itä-Suomen yliopiston visuaalista ilmettä, vain tunnus ja valokuvat erottavat maisteriohjelman muusta yliopiston visuaalisesta sisällöstä.

5.1. KUVA- JA VÄRIMAAILMA

Alkuperäisenä suunnitelmana oli visuaalisuuden yhtenä osa-alueena suunnitella Border Crossing–maisteriohjelmalle kuvamaailmaa. Maisteriohjelmalla on jo kuitenkin olemassa oleva kuvamaailma Internet-sivuilla, joten en kokenut tarpeelliseksi lähteä ehdottamaan asiakkaalle uusia kuvia tai niiden hankkimista. Kuvamaailma koostuu suurimmalta osin erilaisista kansainvälisistä rajoihin ja matkustamiseen liittyvistä kuvista. Kuvat ovat maisteriohjelman erään lehtorin kuvaamaa materiaalia eri puolilta maailmaa. Joukossa on muutama opiskelijoihin ja opintoihin liittyvä kuva.

Tietenkin voidaan miettiä millaisia kuvia kannattaisi julkaista ja sitä, millaisen mielikuvan maisteriohjelma luo tämän hetkisillä kuvillaan. Siksi lähetin yhteyshenkilö Romppaselle sähköpostia kysyäkseni minkälaisia kriteereitä valokuvien suhteen maisteriohjelmalla oikein oli. Romppanen vastasi, että he halusivat tuoda kuvien kautta esille nimenomaan rajatematiikkaa, kulttuurien kohtaamista ja rajojen ylittämistä. Rajatematiikkaa he halusivat tuoda ilmi nimenomaan siitä näkökulmasta, kuinka maantieteellisten rajojen lisäksi on olemassa erilaisia kulttuurisia, taloudellisia ja sosiaalisia rajoja. Noiden rajojen ylittämistä ja ymmärtämistä Border Crossings pyrkii opettamaan ja soveltamaan. Osa käytetyistä valokuvista on Venäjältä ja Venäjän Karjalasta ja ne liittyvät edellämainitun lisäksi myös paikallisuuteen ja siihen, kuinka rajan käsite tässä viitekehyksessä pitää sisällään kaksi erilaista maailmaa. Lisäksi Romppanen kertoi, että he pyrkivät kuvilla tuomaan esiin myös yhteistyön ja ryhmässä

toimimisen sekä erilaisten näkemysten yhteensovittamisen ja ymmärtämisen dynamiikkaa.

Tämän hetkiset kuvat ovat väreiltään hyvin maanläheisiä ja niissä on paljon katseltavaa. Kuvat saattavat ensinäkemältä aiheuttaa ainakin yhdessä hieman sekavalta. Yksittäin ne kuitenkin avaavat omalla tavallaan maisteriohjelman maailmaa.

Kuva 37. Border Crossings-maisteriohjelman tämän hetkinen kuvamaailma.

Maisteriohjelman värimaailman haluan pysyvän vihertävänä. En halua tuoda vihreiden värien sekaan muita, etenkin kirkkaita värejä sekoittamaan ilmettä. Molemmat vihreät ovat jo itsessään voimakkaita, joten lisävärit voisivat tehdä ilmeestä levottoman. Valkoinen ja musta toimivat näiden vihreiden kanssa.

Kuva 38. Border Crossings-maisteriohjelman värimaailma.

5.2. GRAAFINEN ELEMENTTI

Maisteriohjelmalle suunnittelemani graafinen elementti on koottu kahdesta eri värisestä elementistä: yksittäinen elementti on irrotettu Border Crossings tunnuksen s-kirjainten yhteisestä kaaresta. Halusin säilyttää graafisessa elementissä saman tunnistettavan muotokielen mitä tunnuksessa on.

Elementissä yhdistyvät kaksi kaarta symboloivat sitä integraatiota ja yhteistyötä mitä Border Crossings edustaa. Graafisen elementin väri on sama kuin tunnuksen. Olen suunnitellut tunnuksesta kaksi hieman eriävää väri-versiota. Ensimmäinen versio on tasavärinen ja sitä voidaan käyttää valokuvien rajauksen yhteydessä (s. 75, kuva 41). Toisessa versiossa vaaleamman vihreän kaaren väri haalenee kaarien yhdistyessä (kuva 39). Tätä väri-versiota tulee käyttää pelkästään valkoisella pohjalla. Graafista elementtiä voidaan kääntää ja sen kokoa voidaan skaalata tarvittaessa, kunhan kaarien päät jäävät aina rajauksen ulkopuolelle.

Graafista elementtiä voidaan käyttää kaikessa maisteriohjelman markkinointimateriaalissa, kuten t-paidoissa tai heijastimissa. Graafista elementtiä voidaan käyttää tunnuksen tukena tai se voi toimia itsenäisenä elementtinä.

Kuva 39. Border Crossings-maisteriohjelman graafista elementtiä voidaan käyttää kahtena eri väri-versiona: liukuvärillä sekä tasavärisenä. Elementti on alunperin irrotettu tunnuksen kahdesta yhdistyneestä s-kirjaimesta.

5.3. POSTERI

Haluan soveltaa suunnittelemani elementtejä (tunnusta ja graafista elementtiä) ja tässä tapauksessa sovelluksena toimii posteri eli juliste. Border Crossings–maisteriohjelmalla on jo tällä hetkellä posteri, joka löytyy ohjelman Internet-sivuilta Powerpoint-muodossa.

Tällä hetkellä posterissa on paljon informaatiota: useita kuvia, paljon tekstiä (linkkejä, otsikoita, yhteystietoja) ja kaksi tunnusta (Border Crossings sekä Itä-Suomen yliopisto). Posterin pohja noudattaa Itä-Suomen yliopiston graafista linjaa: kaksi värillistä viivaa posterin vasemmassa reunassa sekä alareunassa. Posteri on sommitelmallisesti hieman ahdas, eikä Border Crossings tunnuksele määriteltyä suoja-alueita ei ole noudatettu.

Haluan tällä sovelluksen uudelleen suunnittelemissella osoittaa, miten elementtien huolellisella sommitelulla voidaan selkeyttää ja mahdollisesti tuoda posterin informaatiota paremmin esille.

Kuva 40. Border Crossings–maisteriohjelman tämän hetkinen posteri.

BORDER CROSSINGS <http://www.uef.fi/bordercrossings>
A Master's Degree Study Programme in the Social Sciences
Global and Local Societies in Transition

Border Crossings, a multi-disciplinary study programme taught completely in English, offers students a choice of two majors:

- **Crossing Borders in a Global Context** (*Master's in Human Geography*)
- **Borders, Society & Cultural Diversity** (*Master's in Sociology*)

Why Border Studies?
In a growing field of global importance – borders – students engage with the increasing debate on national and European identities, mobilities and migration, multi-culturalism and citizenship, and cross-border co-operation.

Eligibility
Open to *both Finnish and international* students, coming directly out of studies or returning from the workforce to further one's qualifications, applicants should possess a relevant Bachelor's degree and have proven English skills.

Application Procedure
Admission is made on-line through University Admissions Finland (UAF) from 1 February to 16 March.
<http://www.universityadmissions.fi/>

Future Careers
Border Studies is an excellent path to a wide range of professional careers, be it in government, international organisations, NGOs or business, in Finland or internationally.

Why here?
The UEF/ Joensuu leads the way as one of Finland's centres for cross-border research and co-operation, providing a multi-national educational environment in the vibrant EU-Russian border zone.

Contact: Mr Jarmo Romppanen, Programme Co-ordinator jarmo.romppanen@uef.fi

Olen lisännyt suunnittelemaani posteriin graafisen elementin sekä käyttänyt vihertävää värimaailmaa. Valokuvina olen käyttänyt tämän hetkisiä Border Crossings Internet-sivuilta löytyviä kuvia. Mielestäni kiinnostavimmat kuvat olivat käyttämäni kaksi kuvaa: sinertävä kaupunkimaisema sekä kuva naisopiskelijasta. Vähensin kuvien määrää, sillä informaatiotekstiä posterissa on paljon. En myöskään koe, että kuvia tarvitsisi olla niin useita. Maisteriohjelman kuvamaailma voitaisiin esittää aina graafisen elementin yhteydessä ja kuvat rajattaisiin elementin avulla. Jätin molemmille tunnukseksi niiden ansaitseman tilan ympärilleen ja infotekstin sijoitin posterin keskelle kahteen palstaan. Nostin tärkeimpiä asioita esille kuten pääotsikot, Internet-sivujen osoitteen sekä yhteyshenkilön tiedot. Typografiana käytin Arialia sekä Arial Blackia. Molemmat löytyvät oletusfontteina sekä PC että Mac tietokoneista.

En käyttänyt tässä sommittelussa Itä-Suomen yliopiston kahta väripalkkia, sillä halusin käyttää pelkästään Border Crossings-maisteriohjelman omia elementtejä. En kuitenkaan koe, etteikö Itä-Suomen yliopiston omia elementtejä voitaisi käyttää tarvittaessa.

Kuva 41. Border Crossings-maisteriohjelmalle suunnittelemani posterin.

BORDER CROSSINGS
Global and Local Societies in Transition

**A Master's Degree Study Programme
in the Social Sciences**

Border Crossings, a multi-disciplinary study programme taught completely in English, offers students a choice of two majors:

- **Crossing Borders in a Global Context** (Master's in Human Geography)
- **Borders, Society & Cultural Diversity** (Master's in Sociology)

Future Careers
Border Studies is an excellent path to a wide range of professional careers, be it in government, international organisations, NGOs or business, in Finland or internationally.

Why here?
The UEF/ Joensuu leads the way as one of Finland's centres for cross-border research and co-operation, providing a multi-national educational environment in the vibrant EU-Russian border zone.

Why Border Studies?
In a growing field of global importance – borders—students engage with the increasing debate on national and European identities, mobilities and migration, multi-culturalism and citizenship, and cross-border co-operation.

Eligibility
Open to both *Finnish and international* students, coming directly out of studies or returning from the workforce to further one's qualifications, applicants should possess a relevant Bachelor's degree and have proven English skills.

Application Procedure
Admission is made on-line through University Admissions Finland (UAF) from 1 February to 16 March.
<http://www.universityadmissions.fi/>

<http://www.uef.fi/bordercrossings>

Contact
Mr. Jarmo Romppanen
Programme Co-ordinator
jarmo.romppanen@uef.fi

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

6. PÄÄTELMÄ

Opinnäytetyön ensimmäisenä tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa visuaalisesti uskottava sekä toimialaansa kuvaava tunnus uudelle maisteriohjelmalle. Tunnuksen tuli visuaalisesti kuvata maisteriohjelman keskeisiä käsitteitä ja arvoja sekä tukea maisteriohjelman markkinointiviestintää. Tunnuksen tuli myös sopia Itä-Suomen yliopiston alaisuuteen, olematta kuitenkaan liian samankaltainen yliopiston tunnuksen kanssa.

Toisena tavoitteena oli tarkastella, onko suomalaisen ja ulkomaalaisen yliopiston visuaalisilla ilmeillä eroja tai yhtäläisyyksiä keskenään. Tarkoituksena oli selvittää, voidaanko kansainvälisen maisteriohjelman visuaalisen ilmeen suunnittelussa ottaa jotakin tiettyjä asioita huomioon.

Kolmantena tavoitteena oli suunnitella maisteriohjelmalle tunnuksen lisäksi muuta visuaalista ilmettä: hahmotella kuva- ja värimaailmaa sekä graafinen elementti.

Henkilökohtaisina tavoitteina minulla oli halu kehittyä graafisena suunnittelijana, ottaa vastuuta omasta työskentelystäni sekä suunnitella uskottava tunnus, johon voin olla tyytyväinen. Halusin myös kehittää asiakasviestintään liittyviä taitojani.

Mielestäni onnistuin suunnittelemaan visuaalisesti uskottavan tunnuksen. Tunnus ei kuitenkaan kuvaa erityisemmin toimialaansa, toimialan kuvaaminen olikin minulle hyvin suuri haaste. Kuinka kuvata abstraktia teemaa, osoittaen kyseessä olevan juuri yliopiston tietyn alan maisteriohjelma?

Kun tarkastelen valmista tunnusta näin jälkeenpäin, en voi uskoa miten paljon aikaa käytin sen ideointiin, suunnitteluun ja viimeistelyyn. Ulkopuolisesta tunnus voi näyttää nopeasti kyhätyltä, muutamalta riviltä kirjoitettu- ja sanoja. Käytin kuitenkin todella paljon aikaa erityisesti yhdistyneiden g- ja s-kirjainten sekä erityisesti kahden s-kirjaimen yhdistymiseen luontevasti. En halunnut, että tunnus näyttäisi epäsiistiltä. Olen tyytyväinen tunnukseen, mutta voin jo nyt sanoa, että jos tekisin kaiken uudelleen, tulisi tunnuksesta hieman toisenlainen. Tekijänä näen siis töissäni aina jotakin korjattavaa. Kaiken kaikkiaan koen kuitenkin tunnuksen olevan suhteellisen neutraali, uskottava ja siten kestävä aikaa (ainakin jonkin verran). Tunnus sopii mielestäni Itä-Suomen yliopiston alaisuuteen.

Aineiston kerääminen ranking-listan avulla oli suhteellisen helppo ja järkevä tapa. Aineiston rajaaminen oli kuitenkin haastavaa: kuinka kasata suhteellisen järkevä, kohtuullisuuden nimissä pysyvä aineisto koko maailman yliopistoista? Onnistuin kuitenkin ohjaavan opettajan avulla rajaamaan aineistot järkevästi. Itse analysointi oli loppujen lopuksi mielenkiintoista. Alku oli hankalampaa, sillä yliopistojen laajojen Internet-sivujen selaaminen vaati hahmottamiskykyä sekä aikaa. Lopulta löysin kuitenkin muutamia eroja että yhtäläisyyksiä kahden aineiston välillä. Suurin ero suomalaisen ja eurooppalaisen visuaalisen ilmeen välillä on lopulta visuaalisen ilmeen käyttäminen johdonmukaisesti ja selkeästi. Universaalien visuaalisuuden määrittäminen kuitenkin vaatisi laajemman aineiston ja kattavamman analysoinnin.

On hankala arvioida, kuinka paljon kehityin graafisena suunnittelijana. Työni suurin suunnitteluosuus perustuu tunnuksen, johon käytin selkeästi eniten aikaa. Tunnuksen suunnittelemisen aikana käytin eniten teknisiä taitojani, mutta en oikeastaan oppinut mitään merkittävää uutta teknistä taitoa ohjelmien käytöstä, työskentelin aikalailla rutiininomaisesti. Tietenkäsitteiden prosessi itsessään kasvatti minua ja opin jälleen kerran itsestäni suunnittelijana ja tekijänä.

Asiakastyöskentely jäi vähemmälle kuin odotin, tunnuksen kiireellisen aikataulun vuoksi. Tapasimme kasvotusten yhteishenkilön kanssa vain kerran. Lähettelimme kuitenkin sähköposteja ja se toimi mielestäni hyvin. Voisin arvioida yhteistyön vaivattomana ja mukavana. Olin myös tyytyväinen siihen, ettei ammattitaitoani graafisena suunnittelijana kyseenalaistettu tai väheksytty. Olin asiakaspalaverien jälkeen tyytyväinen, sillä minuun luotettiin ja mielipiteitäni kunnioitettiin. Sain siis lisää itseluottamusta graafisena suunnittelijana, ominaisuus mitä niin kovin kaipaan lisää ammatissani. Koska työn viimeisen osuuden suunnitteluosuus jäi niin myöhäiseksi, jäi asiakkaan puolelta tehtäväksi vain palautteen antaminen koko työstä. Jollain tasolla olisin siis kaivannut enemmän ehkä haastetta asiakastyöskentelyyn liittyen, mutta lopulta olen oikeastaan erittäin tyytyväinen siihen, miten hyvin asiakkaan kanssa kommunikointi sujui. Ehkä aina oppimiskokemukseen ei tarvita vaativaa asiakasta.

Koska graafisen elementin suunnittelu jäi hyvin myöhäiseen ajankohtaan, koetteli se

taitojani suunnittelijana. Toisaalta graafisen suunnittelijan täytyy mielestäni pystyä työskentelemään ja suunnittelemaan pienempiä elementtejä hyvinkin lyhyellä aikataululla. Halusinkin jollain tavalla haastaa itseäni aikataulullisesti: minulla oli tunne, oikeastaan tietynlainen varmuus siitä, että saisin suunniteltua elementin lopussa. Kun sain graafisen elementin viimein valmiiksi, olin aluksi kovin epäileväinen sitä kohtaan. Loppujen lopuksi olen kuitenkin tyytyväinen siihen, se puhuu mielestäni samaa hillittyä kieltä tunnuksen kanssa. Ehkä minua jäi arveluttamaan jonkin verran elementin abstraktius, sillä se ei edelleenkään avaa maisteriohjelman sisältöä tarkemmin.

Posterin sommitteluun olisin voinut vielä keskittyä tarkemmin, siinä on mielestäni edelleen tarkentamisen varaa. Graafisessa elementissä ja posterissa ei oikeastaan näy se, että suoritin vertailevaa analysointia erilaisten yliopistojen visuaalisten ilmeiden kesken. Sain toki inspiraatiota siitä, miten eurooppalaiset yliopistot käyttivät graafista elementtiä kuvamaailmansa yhteydessä rajaavana elementtinä. Muutoin arvioisin elementin ja sommittelun olevan vain omia esteettisiä näkemyksiä.

Koska Border Crossings kuuluu Itä-Suomen yliopistoon, nojaa sen visuaalisuus pakostakin osaksi yliopistoon. Tämän takia kokonaisvaltaisen visuaalisen ilmeen suunnitteleminen ja toteuttaminen todellisuudessa tällaiselle organisaatiolle ei oikeastaan tule toteutumaan. Ehkä tämän takia koin itseni hieman turhautuneeksi työn viimeisen suunnitteluosuuden

aikana, ilmettä ei välttämättä tultaisi käyttämään kokonaisuudessaan.

Työn tutkivan osuuden kannalta projekti noudatteli aika hyvin kriittisrealistisen evaluaation prosessia. Prosessin tunnuspiirteisiin kuuluva prosessiaalisuus ilmeni työssäni sillä etenin useissa toimintakierroksissa. Hain sisäistä ja ulkoista palautetta, mikä auttoi minua etene- mään ja tarkentamaan työskentelyäni. Esim. tarkensin tietojani yliopistojen ilmeiden ai- neistojen keräämisestä: päädyin lopulta pel- kästään eurooppalaisiin yliopistoihin koko maailman yliopistojen sijaan.

Projektinhallinnan sekä aikataulutuksen osal- ta tarvitsen edelleen harjoitusta. Pysin kyllä suurinpiirtein aikataulussa, mutta etenkin työn loppuvaiheessa graafisen elementin suunnitte- leminen jäi todella viimeiselle viikolle. Koska elementin toteuttaminen jäi niin myöhäiseen vaiheeseen, en pystynyt keskustelemaan asiak- kaan kanssa elementin ulkoasusta. Mitä tun- nuksen suunnittelemiseen tulee, sen aikataulu venähti noin viikolla. Tunnus oli valmis jou- lukuun alussa ja alunperin sen piti valmistua marraskuun loppuun mennessä. Paineita tun- nuksen valmistumisen suhteen ei kuitenkaan tullut asiakkaan puolelta, joten kaikki vastuu oli minulla. Koin tunnuksen suunnittelemisen muutenkin raskaana, sillä suoritin samaan ai- kaan muita opintoja ja kävin töissä. Minusta tuntui, etten kyennyt suunnittelemaan mitään järkevää ja olin erittäin itsekriittinen. Vaikka en mielestäni tuottanut mitään kovin hyödyl- listä, huomasin kuitenkin opinnäytetyöraport- tia koostaessani tuottaneeni valtavasti ideoita. En itse nähnyt tuotteliaisuuttani, kunnes pi-

din prosessiin välimatkaa. Oikeastaan tämän takia päätin, etten ottaisi lopullista visuaalista ilmettä suunnitellessani itselleni niin valtavaa stressiä, kuten syksyllä tein.

Projekti eteni hitaasti, mutta varmasti, lop- pusuksysta 2011 alkukevääseen 2012. Se oli samalla kertaa sekä haastava, että miellyttävä. Koko prosessin läpikäyneenä voin todeta kai- kesta huolimatta olevani tyytyväinen loppu- tuloksiin.

KUVALUETTELO

Kuvio 1 Anttila, P. 2005. Soveltanut Eskelinen, R. 2012

Kuviot 2–5 Eskelinen, R. 2012

Kuva 1 Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.

<http://lovelypackage.com/strong/>
<http://lovelypackage.com/berezco-pacharan/>
<http://lovelypackage.com/student-work-andreu-zaragoza/>
<http://lovelypackage.com/g-papazoglou-co/>
<http://lovelypackage.com/adir-winery-2/>

Kuva 2–7 Eskelinen, R. 2012

Kuva 8 Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.

<http://www.cs.helsinki.fi/mbi/bioinformatiikan-maisteriohjelmalla>
<http://www.ulapland.fi/?deptid=22966> geopolitics
http://www.ulapland.fi/Suomeksi/Yksikot/Taiteiden_tiedekunta/Opinnot/Maisteriohjelmat/Dmm-maisteriohjelmalla.iw3
http://www.ulapland.fi/Suomeksi/Yksikot/Taiteiden_tiedekunta/Opinnot/Maisteriohjelmat/Tilanilme-maisteriohjelmalla.iw3
<http://gs3d oulu.fi/> oulu
<http://www oulu.fi/ktkold/kasope/edglo/>
<http://cc oulu.fi/~nrmrwww/mrm/index.html>

Kuva 9–12 Eskelinen, R. 2012

Kuva 13 Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.

<http://www.ethz.ch/index>
<http://www.tcd.ie/>

Kuva 14 Kuvakooste, koonnut Riikka Eskelinen

<http://www.cam.ac.uk/>
<http://www.kuleuven.be/kuleuven/>

Kuva 15 Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.

<http://www.ens.fr/>
<http://www.uu.se/>
<http://www.uni-heidelberg.de/>

Kuva 16 Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.

<http://www.ku.dk/>
<http://www.uio.no/>
<http://www.uva.nl/start.cfm>

- Kuva 17** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.ens.fr/spip.php?rubrique9>
<http://introduction.ku.dk/>
- Kuva 18** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.ens.fr/spip.php?rubrique89&lang=fr>
http://studies.ku.dk/studies/degree_students/
<http://www.uv.uio.no/studier/>
<http://www.kuleuven.be/toekomstigestudenten/studieaanbod/english>
http://www.ethz.ch/prospectives/leisure/index_EN
- Kuva 19** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
http://www.ethz.ch/prospectives/leisure/index_EN
<http://www.uni-heidelberg.de/exzellenzinitiative/>
http://studies.ku.dk/studies/danish_language_courses/
http://www.uu.se/en/education/phd_studies/
<http://www.uu.se/en/education/exchange/>
<http://www.uu.se/en/education/master/>
- Kuva 20** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.law.kuleuven.be/faculty/>
<http://theo.kuleuven.be/en/>
<http://wms.cs.kuleuven.be/cs/>
<http://wet.kuleuven.be/english/>
<http://www.med.uio.no/klinmed/english/research/news-and-events/news/2012/fat-bubbles-and-ultrasound-fight-cancer.html>
<http://www.uio.no/livet-rundt-studiene/>
<http://www.uio.no/studier/program/bio-master/index.xml>
<http://www.uio.no/studier/program/kjm-master/index.xml>
<http://www.uio.no/tjenester/>
<http://www.uu.se/forskning/liv-och-halsa/>
<http://www.uu.se/utbildning/>
- Kuva 21** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.studeren.uva.nl/studyingindutch>
<http://www.english.uva.nl/faculties/>
http://www.studeren.uva.nl/application_and_accreditation
- Kuva 22** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.ku.dk/>
<http://introduction.ku.dk/>

- Kuva 23** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.tcd.ie/>
<http://www.uio.no/>
- Kuva 24** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.kuleuven.be/kuleuven/>
<http://www.tcd.ie/research/>
<http://www.tcd.ie/structure/>
<http://www.ens.fr/>
<http://www.uu.se/utbildning/>
<http://www.ku.dk/>
- Kuva 25** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.helsinki.fi/yliopisto/>
<http://www.uef.fi/uef/home>
<http://www.utu.fi/>
- Kuva 26** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.aalto.fi/fi/>
<http://www.uta.fi/>
- Kuva 27** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.utu.fi/sivustot/hae/>
<http://www.law.utu.fi/sivustot/hae/>
<http://www.uef.fi/uef/home>
- Kuva 28** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.helsinki.fi/tutkimus/index.shtml>
<http://www.aalto.fi/fi/research/>
<http://www.uta.fi/esittely/>
<http://www.uta.fi/yksikot/>
<http://www.uta.fi/ibt/>
- Kuva 29** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.uef.fi/uef/home>
<https://www.jyu.fi/opiskelu/hae/kertovat>
<https://www.jyu.fi/hae>
<https://www.jyu.fi/>
- Kuva 30** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
http://www.helsinki.fi/bio/hakeminen/hakukohteet_biologia.html
<http://www.soc.utu.fi/sivustot/hae/>
<http://www.sci.utu.fi/sivustot/hae/>
<http://www.uta.fi/opiskelu/>
<http://www.aalto.fi/fi/for/alumni/>
<http://www.aalto.fi/fi/for/visitor/>

- Kuva 31** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.aalto.fi/fi/for/alumni/>
<http://www.uef.fi/uef/home>
- Kuva 32** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.law.utu.fi/sivustot/hae/>
<http://www.utu.fi/sivustot/hae/>
- Kuva 33** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.helsinki.fi/yliopisto/>
<http://www.utu.fi/>
<http://www.uta.fi/>
<http://www.uef.fi/filtDK>
<http://www.uef.fi/uef/home>
- Kuva 34** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://chem.aalto.fi/fi/>
<http://arts.aalto.fi/fi/>
<https://www.jyu.fi/hae>
<https://www.jyu.fi/>
- Kuva 35** <http://www.helsinki.fi/yliopisto/>
- Kuva 36** <http://www.uef.fi/bordercrossings/home1>
- Kuva 37** Kuvakooste, koonnut Eskelinen, R.
<http://www.uef.fi/bordercrossings/introduction>, kuva: Paul Fryer
<http://www.uef.fi/bordercrossings/suomeksi>, kuva: Paul Fryer
<http://www.uef.fi/bordercrossings/majors-a>, kuva: Paul Fryer
<http://www.uef.fi/bordercrossings/links>, kuva: Paul Fryer
<http://www.uef.fi/bordercrossings/compulsory-studies-20-ects>
- Kuva 38–39 ja 41** Eskelinen, R. 2012
- Kuva 40** Powerpoint-tiedosto, saatavissa: <http://www.uef.fi/bordercrossings>

LÄHTEET

KIRJALLISUUS

Antila, P. 2006. Ilmaisu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta. 2. painos. Hamina: Akatiimi Oy.

Itkonen, M. 2007. Typografian käsikirja. 3., tarkistettu ja laajennettu painos. Jyväskylä, Gummerus Kirjapaino Oy.

Kauhanen-Simanainen, A. 2003. Informaatioarkkitehtuuri. Helsinki: Edita Prima Oy.

Pohjola, J. 2003. Ilme: Visuaalisen identiteetin johtaminen. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Åberg, L. 2000. Viestinnän johtaminen. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

VERKKOLÄHTEET

Itä-Suomen yliopisto. Itä-Suomen yliopiston erillisvalintojen hakuopas 2012. PDF-tiedosto, saatavissa: http://www.uef.fi/c/document_library/get_file?uuid=eaa58405-a1f1-4167-90eb-1729d8344d79&groupId=78409&p_l_id=78511 (viitattu 18.2.2012)

SÄHKÖPOSTIVIESTI

Romppanen, J. Itä-Suomen yliopiston amanuenssi. RE: Border Crossings tunnuksen suunnittelu-sähköpostiviesti. Lähettäjä: jarmo.romppanen@uef.fi. Vastaanottaja: riikka.eskelinen@edu.savonia.fi. Lähetetty 24.10.2011 (viitattu 15.1.2012).

Romppanen, J. Itä-Suomen yliopiston amanuenssi. Border Crossings kuva-maailmasta-sähköpostiviesti. Lähettäjä: jarmo.romppanen@uef.fi. Vastaanottaja: riikka.eskelinen@edu.savonia.fi. Lähetetty 30.3.2012 (viitattu 30.3.2012).

GRAAFISEN ALAN KÄSITTEET

ANTIIKVA

päätteetön kirjaintyyli, jossa ylöspäin menevät viivat ovat ohuita ja alaspäin menevät paksumpia

BANNERI

Internet-sivuilla käytettävä mainospalkki

CMYK-VÄRIT

neliväripainatuksessa käytettävät neljä osaväriä (cyan, magenta, yellow ja k eli black)

FOOTER

alatunniste

GEMENA

pienaakkonen

GROTESKI

tasavahva, päätteetön kirjaintyyli

KIRJAINYYLI

ryhmä, johon kuuluu toisiaan muistuttavia kirjainperheitä, esim. uus-groteskit

KIRJAINTYYPPI

yhtenäiseen muotoon piirretty merkistö

LIGATUURI

kahden tai useamman kirjaimen yhdistelmä, jossa kirjaimet limittyvät

LIIKEMERKKI

yhteisöä edustava kuvallinen symboli

LOGO

nimen tarkoin määritelty graafinen esitys

PMS-VÄRIT

(PMS = Pantone Matching System)
sekoittamalla tehtävät painovärisävyt

RGB-VÄRIT

näyttövärit (red, green, blue)

TUNNUS

liikemerkin ja logon muodostama kokonaisuus

VERSAALI

suurakkonen

Muistio

14.10.2011

Kuopion Muotoiluakatemia
Piispankatu 8, 70100 Kuopio

- Projektin nimi: 7043 Logo
Itä-Suomen yliopiston uuden maisteriohjelman tunnuksen suunnittelu
(graafisen viestinnän opiskelija Riikka Eskelisen opinnäytetyö)
- Läsnä: Puhelimen kautta:
Itä-Suomen yliopiston amanuenssi
Jarmo Romppanen (yhteyshenkilö), jarmo.romppanen@uef.fi
- Riikka Eskelinen (opiskelija), riikka.eskelinen@edu.savonia.fi
- Heli Reinikainen (ohjaava opettaja), heli.reinikainen@savonia.fi
Toni Ruotsalainen (projektisuunnittelija), toni.ruotsalainen@savonia.fi
- Aika: 14.10.2011 klo 13.25–14.00
- Paikka: Kuopion Muotoiluakatemia (Piispankatu 8), rouvan kammari
- Seuraava kokous: Sovitaan myöhemmin.
- Läpikäytyt asiat: Palaverin tarkoituksena oli keskustella Itä-Suomen yliopiston uuden kansainvälisen maisteriohjelman Border Crossings: Global and Local Societies in Transition tunnuksen suunnittelusta.
- Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedottaja Eija Fabritius otti yhteyttä syksyllä 2011 Kuopion Muotoiluakatemiaan tunnuksen suunnittelun tiimoilta. Toimeksiannon vastaanotti Muotoilufoorumin projektisuunnittelija Toni Ruotsalainen. Graafisen viestinnän opiskelija Riikka Eskelinen otti toimeksiannon opinnäytetyönsä aiheeksi. Hän suunnittelee tunnuksen sekä kokonaisvaltaisen visuaalisen ilmeen maisteriohjelmalle. Projektisuunnittelija Ruotsalainen teki tarjouksen Itä-Suomen yliopistolle tunnuksen suunnittelusta sekä mahdollisuudesta lunastaa tarvittaessa työn muita osia myöhemmin. Yliopisto hyväksyi tarjouksen.
- Yhteyshenkilönä yliopiston puolelta toimii yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnan amanuenssi Jarmo Romppanen. Hänen toimipisteensä sijaitsee Joensuun kampuksella, joten palaveri päätettiin järjestää videopuhelun avulla (Skype-ohjelma). Videopuhelu ei kuitenkaan onnistunut teknisistä syistä johtuen, joten palaveri toteutettiin puhelimen välityksellä.
- Palaverin alussa keskusteltiin projektin aikataulusta. Romppanen toivoi tunnuksen valmistuvan mahdollisimman pian, mutta koska suunnittelulle tulee varata aikaa, sovittiin, että tunnus luovutetaan valmiina marraskuun lopussa 2011.

Muu visuaalinen ilme sekä sovellusten suunnittelu ja toteutus tehdään tunnuksen valmistumisen jälkeen.

Tulevia luonnoksia ja niiden tarkastuskierroksia käydään läpi sähköpostin välityksellä. Eskelinen lähettää luonnokset Romppaselle sekä Itä-Suomen yliopiston tiedottaja Eija Fabritiukselle. Yhteistyö ei pääty tunnuksen palauttamiseen marraskuun lopussa, vaan yliopisto toimii Eskelisen opinnäytetyön palautettava antava asiakkaana koko työn valmistumiseen asti.

Romppanen kertoi lyhyesti tulevasta maisteriohjelmasta. Siitä käytetään lyhennettä BOC ja se on englanninkielinen koulutusohjelma, joka kuuluu monitieteiseen tiedekuntaan; sosiologiaan ja maantieteeseen. Uuden maisteriohjelman hakijat ovat pääasiassa Euroopasta sekä Aasiasta.

Tunnuksen visuaalisuudesta Romppanen kertoi muutamia kriteereitä. Hän luonnehti tulevaa maisteriohjelmaa sanoin ajankohtaisuus, ennakkoluulottomuus, tuoreus sekä integraatio. Tunnuksessa voitaisiin käsitellä esim. kulttuurien kohtaamista, rajojen ylittämistä tai silta-tematiikkaa. Yhteenliitetyjä käsiä ei kuitenkaan haluttaisi tunnuksessa käytettävän. Viitteitä Itä-Suomen yliopiston logoon ei tarvitse olla. Värimaailmaan Romppanen ei määritellyt tarkempia kriteereitä.

Tunnuksen yhteydessä käytettäviä tekstejä ei vielä ole lopullisesti päätetty. Tällä hetkellä käytössä on ollut koulutusohjelman lyhenne BOC. Tekstivariaatiot Romppanen lupasi selvittää ja lähettää sähköpostilla mahdollisimman pian.

Jatkosuunnitelma:

Eskelinen ja Romppanen ovat yhteydessä sähköpostin välityksellä. Eskelinen lähettää Romppaselle tarvittaessa tarkentavia kysymyksiä maisteriohjelman liittyen. Eskelinen aloittaa tunnuksen suunnittelemisen ja luonnosten hahmottelemisen. Luonnosten valmistuessa järjestetään luonnospalaveri myöhemmin sovittavana ajankohtana.

Laatija:

Riikka Eskelinen

Jakelu:

Jarmo Romppanen
Heli Reinikainen
Toni Ruotsalainen

Muistio

19.12.2011

Kuopion Muotoiluakatemia
Piispankatu 8, 70100 Kuopio

Projektin nimi: 7043 Logo
Itä-Suomen yliopiston uuden maisteriohjelman tunnuksen suunnittelu
(graafisen viestinnän opiskelija Riikka Eskelisen opinnäytetyö)

Läsnä: Itä-Suomen yliopiston amanuessi
Jarmo Romppanen, jarmo.romppanen@uef.fi

Riikka Eskelinen, riikka.eskelinen@edu.savonia.fi

Heli Reinikainen (ohjaava opettaja), heli.reinikainen@savonia.fi
Toni Ruotsalainen (projektisuunnittelija), toni.ruotsalainen@savonia.fi

Aika: 15.12.2011 klo 12.00–12.30

Paikka: Kuopion Muotoiluakatemia (Piispankatu 8), rouvan kammari

Seuraava kokous: Sovitaan tarvittaessa.

Läpikäytyt asiat: Palaverissa läpikäytiin Border Crossings-maisteriohjelman tunnuksen tämän hetkinen tilanne. Tunnus on valmis ja Romppanen ilmaisi tyytyväisyytensä tunnuksen ulkoasuun sekä suunnitteluun. Tunnuksesta on nyt valmiina väri- sekä täysmusta versio. Tarvitaan vielä negatiiviversio sekä erityisversio, jossa alateksti "Global and Local Societies in Transition" olisi suuremmalla, käytettäväksi tilanteisiin, joissa tunnus menee todella pieneksi (esim. kynissä). Tunnukselta tullaan käyttämään niin painotuotteissa kuin sähköisissäkin julkaisuissa, joten siitä on tehtävä tarvittavat formaatit. Lyhenteelle BoC ei tarvita erikseen tunnusta.

Jatkosuunnitelma: Eskelinen lähettää Romppaselle lähipäivinä tunnuksesta väriversion käytettäväksi piakkoin tulevaan posteriin. Muut tunnuksen versiot sekä graafisen ohjeiston Eskelinen lähettää Romppaselle joulun jälkeen. Eskelinen jatkaa opinnäytetyönään maisteriohjelman visuaalisen ilmeen kokonaisvaltaista suunnittelemista, mm. käytettävää kuvamaailmaa sekä graafista elementtiä. Yhteistyötä jatketaan sähköpostitse.

Laatija: Riikka Eskelinen

Jakelu: Jarmo Romppanen
Heli Reinikainen
Toni Ruotsalainen

BORDER CROSSINGS

Global and Local Societies in Transition

Graafinen ohjeisto

SISÄLLYS

Johdanto.....	3
Ohjeiston tarkoitus	3
Tunnus	4
Tunnuksen värit	5
Musta- ja negatiiviversio	6
Tunnuksen käyttö	
Suoja-alue	7
Tunnuksen koon määrittely	8
Tunnuksen virheellinen käyttö	9
Tunnuksen formaatit	10

JOHDANTO

Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden, historian ja maantieteen laitoksella aloittaa syksyllä 2012 kansainvälinen Border Crossings: Global and Local Societies in Transition–maisteriohjelma.

Koulutus tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden osallistua lisääntyvään keskusteluun kansallisista ja eurooppalaisista identiteeteistä, liikkuvuudesta, muuttoliikkeistä, monikulttuurisuudesta ja kansalaisuudesta sekä rajat ylittävistä yhteistyöstä mm. Euroopan ulkorajoilla. Globaalit muutokset tuotantomalleissa, työmarkkinoilla, elämäntyyliissä, hyvinvoinnissa, ympäristössä sekä hallinnossa ovat johtaneet siihen, että yhteiskuntia ja niiden rajoja määritellään koko ajan uudelleen. Border Crossings–maisterikoulutusohjelma pyrkii tutustuttamaan opiskelijat globaalin muutoksen tärkeimpiin näkökulmiin sekä keskusteluun sen vaikutuksista hallintoon, kansalaiseen ja heidän hyvinvointiinsa ja yhteiskunnalliseen elämäänsä. Opetus painottuu Pohjois-Euroopan raja-alueisiin, mutta se käsittelee yhteiskunnallista muutosprosessia myös vertailevasta ja globaalista näkökulmasta käsin tarjoten opiskelijoille mahdollisuuden lisätä ymmärrystään yhteiskunnallisista rajoista ja monimuotoisista kulttuureista.

Ohjelma johtaa yhteiskuntatieteiden maisterin tutkintoon (Master of Social Sciences) joko sosiologian tai yhteiskunta-
maantieteen oppiaineessa.

OHJEISTON TARKOITUS

Graafisen ohjeiston tarkoituksena on selvittää Border Crossings–tunnuksen käyttöä ja symboliikkaa sekä estää sen mahdollinen virheellinen käyttäminen. Ohjeistoa noudattamalla maisteriohjelman tunnuksen käyttämistä voidaan pitää yhtenäisenä sekä tunnistettavana eri käyttötilanteissa.

Ohjeisto on tarkoitettu kaikille, jotka työskentelevät maisteriohjelman viestinnän parissa.

BORDER CROSSINGS

Global and Local Societies in Transition

Border Crossings tunnus koostuu kahdesta osasta: maisteriohjelman nimestä Border Crossings (logo) sekä selittävästä lisätekstistä Global and Local Societies in Transition.

Maisteriohjelman nimen ulkoasu symboloi toiminnan tavoitteita. R- ja I-kirjainten yhteenliittyminen kuvaa rajojen ylittämistä sekä integraatiota. Yhdistyneet R- ja I-kirjaimet ovat samanvärisiä rajanylityksestä huolimatta. S- ja G-kirjainten yhteenliittyminen kuvastaa ihmisten välistä yhteistyötä ja monikulttuurisuutta.

Tunnuksen vihreä väri kuvaa maisteriohjelman globaaleja arvoja sekä viittaa maisteriohjelman toteuttaviin laitoksiin: historiaan, yhteiskuntatieteisiin ja erityisesti maantieteisiin.

TUNNUS
Tunnuksen värit

C=85 M=0 Y=100 K=0
R=0 G=156 B=47
PANTONE 369 C

BORDER CROSSINGS

Global and Local Societies in Transition

C=90 M=30 Y=95 K=30
R=0 G=99 B=45
PANTONE 356 C

TUNNUS

Musta- ja negatiiviversio

BORDER CROSSINGS

Global and Local Societies in Transition

Mustaa versiota käytetään silloin, kun tunnusta tarvitaan värittömissä asiakirjoissa (esim. mustavalkotulostimella tulostettaessa).

BORDER CROSSINGS

Global and Local Societies in Transition

Negatiiviversiota käytetään silloin, jos tunnusta tarvitaan mustalle tai tummalle taustalle (soveltuu mainiosti esim. haalarimerkiksi).

TUNNUKSEN KÄYTTÖ

Suoja-alue

Tunnuksen käytön yhteydessä on otettava huomioon, että tunnus tarvitsee rauhoittavan suoja-alueen ympärilleen. Tunnusta ei saa sijoittaa tarpeettoman lähelle esim. tekstiä tai muita kuvia, jolloin tunnus saattaa hukkua muuhun viestintään. Suoja-alue varmistaa tunnuksen näkyvyyden.

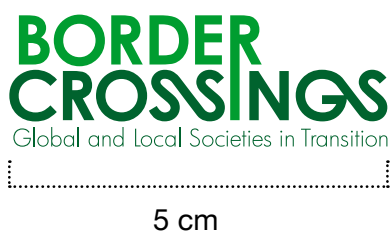
Rauhoitettua tilaa koskevista vaatimuksista voidaan poiketa vain silloin, kun tilaa on käytettävissä erityisen vähän, esim. kynissä.

Border Crossings tunnuksessa tulee olla seuraavanlainen suoja-alue:

- B-kirjaimen korkeus sekä tunnuksen ylhäällä, että alhaalla
- C-kirjaimen leveys molemmilla sivuilla.

TUNNUKSEN KÄYTTÖ

Tunnuksen koon määrittely

Tunnuksen pienintä kokoa ei ole määritelty, mutta tunnuksen käyttämisessä pienenä tulee huomioida, että kaikki tunnuksen tekstiosat säilyvät luettavina. Normaalin tunnuksen minimikorkeus määräytyy leveyden mukaan, joka saa minimissään olla 5 cm. Tämän jälkeen tulee käyttää pienempiä tunnusversiota.

Pienempiä tunnusversioita on kaksi: ensimmäisessä lisäteksti on jaettu kahdelle riville logon alle (1) ja toisessa teksti on logon vieressä (2). Molemmat versiot on tehty pienen tunnuksen tekstin koon luettavuuden varmistamiseksi. Kaikista tunnusversioista on saatavilla myös musta- ja negatiiviversiot.

Molempiin pienempiin versioihin pätee sama suoja-alue kuin normaaliin tunnukseen. Jos tunnuksen painettava alue on kuitenkin erittäin pieni (esim. kynä), voidaan suoja-alueesta joustaa.

Tunnuksen maksimimittaa ei ole määritelty.

1.

2.

TUNNUKSEN KÄYTTÖ

Tunnuksen virheellinen käyttö

Tunnuksessa esiintyviä tekstejä tai niiden välisiä suhteita ei saa muuttaa tai irrottaa toisistaan.

**BORDER
CROSSINGS**

Global and Local Societies in Transition

Tunnuksen väritystä ei saa muuttaa.

**BORDER
CROSSINGS**
Global and Local Societies in Transition

Tunnuksen leveyden ja korkeuden välistä suhdetta ei saa muuttaa.

**BORDER
CROSSINGS**
Global and Local Societies in Transition

Tunnuksen taakse ei saa sijoittaa epäoleellisia taustoja.

**BORDER
CROSSINGS**
Global and Local Societies in Transition

TUNNUKSEN FORMAATIT

Tunnuksesta on sekä vektorigrafiikka että bittikarttatiedostot. Vektorigrafiikka-formaatteja ovat .pdf sekä .eps. Bittikarttaformaatteja ovat .jpg, .png sekä .gif.

Verkkoviestinnässä käytetään mieluiten .png, .gif tai .jpg formaatteja. Nämä ovat tiedostokooltaan pieniä ja soveltuvat siten jaeltavaksi nettikäyttöön. Sekä .png että .gif tukevat molemmat läpinäkyvyys ominaisuutta. Kaikkien bittikarttatiedostojen väriavaruus on RGB (red, green, blue).

Jos tunnusta tarvitaan painotuotteeseen, käytetään joko .eps tai .pdf formaattia. Nämä formaatit ovat erittäin korkealaatuisia ja niitä voidaan skaalata ilman tunnuksen laadun kärsimistä. Molempien formaattien väriavaruus on painotuotteissa käytettävä CMYK (cyan, magenta, yellow ja key = black).

KANSIO	ALIKANSIOT		TIEDOSTONIMI	
BLACK	CMYK RGB		black.pdf / black.eps black.jpg / black.gif / black.png	
GREEN	CMYK RGB		green.pdf / green.eps green.jpg / green.gif / green.png	
NEGATIVE	CMYK RGB		negative.pdf / negative.eps negative.jpg / negative.gif / negative.png	
SMALL	SMALL_1	BLACK	CMYK RGB	small_1_black.pdf / small_1_black.eps small_1_black.jpg / small_1_black.gif / small_1_black.png
		GREEN	CMYK RGB	small_1_green.pdf / small_1_green.eps small_1_green.jpg / small_1_green.gif / small_1_green.png
		NEGATIVE	CMYK RGB	small_1_negative.pdf / small_1_negative.eps small_1_negative.jpg / small_1_negative.gif / small_1_negative.png
	SMALL_2	BLACK	CMYK RGB	small_2_black.pdf / small_2_black.eps small_2_black.jpg / small_2_black.gif / small_2_black.png
		GREEN	CMYK RGB	small_2_green.pdf / small_2_green.eps small_2_green.jpg / small_2_green.gif / small_2_green.png
		NEGATIVE	CMYK RGB	small_2_negative.pdf / small_2_negative.eps small_2_negative.jpg / small_2_negative.gif / small_2_negative.png

BORDER CROSSINGS

Global and Local Societies in Transition

A Master's Degree Study Programme in the Social Sciences

Border Crossings, a multi-disciplinary study programme taught completely in English, offers students a choice of two majors:

- **Crossing Borders in a Global Context** (Master's in Human Geography)
- **Borders, Society & Cultural Diversity** (Master's in Sociology)

Future Careers

Border Studies is an excellent path to a wide range of professional careers, be it in government, international organisations, NGOs or business, in Finland or internationally.

Why here?

The UEF/ Joensuu leads the way as one of Finland's centres for cross-border research and co-operation, providing a multi-national educational environment in the vibrant EU-Russian border zone.

Why Border Studies?

In a growing field of global importance – borders—students engage with the increasing debate on national and European identities, mobilities and migration, multi-culturalism and citizenship, and cross-border co-operation.

Eligibility

Open to both *Finnish and international* students, coming directly out of studies or returning from the workforce to further one's qualifications, applicants should possess a relevant Bachelor's degree and have proven English skills.

Application Procedure

Admission is made on-line through University Admissions Finland (UAF) from 1 February to 16 March.

<http://www.universityadmissions.fi/>

<http://www.uef.fi/bordercrossings>

Contact

Mr. Jarmo Romppanen
Programme Co-ordinator
jarmo.romppanen@uef.fi

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

ASIAKKAAN PALAUTE

Riikka Eskelinen on onnistunut Border Crossings -maisteriohjelman graafisen ilmeen luomisessa erittäin hyvin, jopa odotuksemme ylittäen. Hänen ohjelmaamme suunnitteleman logo on syvällisen ja huolellisen suunnittelun tulosta, ja se kuvaa tyylikkäästi ohjelmamme rajojen ylittämisen tematiikkaa, olematta kuitenkaan liian abstrakti ja monitulkintainen. Olemme vaikuttuneita siitä prosessista, jonka Eskelinen on käynyt läpi suunnittelutyössään; jokainen vaihe on tarkoin suunniteltu ja tehdyt ratkaisut selkeästi ja riittävästi perusteltu. Ohjelman graafinen, sopivan vivahteikas ilme on syntynyt täten hallitun työn tuloksena. Tästä käy esimerkkinä myös Eskelisen suunnittelema poster, joka on selkeä, tyylikäs, informatiivisuuden hyvin säilyttävä kokonaisuus; hyvin todennäköisesti tulemme käyttämään Eskelisen suunnittelemaa posteria ohjelmamme mainonnassa. Eskelisen lopputyö on ehyt, koherentti kokonaisuus, jossa suunnittelutyö on käyty läpi täsmällisesti, selkein ja informatiivisin kuvauksin, ja lukijan on helppo täten seurata suunnitteluprosessin kehittymistä alusta loppuun. Myös Eskelisen antamat kommentit graafisen ilmeen antamista mahdollisuuksista auttavat meitä käyttämään niitä oikein ja mahdollisimman tehokkaasti nimenomaan markkinoinnin kannalta. Olemme siis erittäin tyytyväisiä Eskelisen tekemään työhön, ja iloisia siitä että hän otti lopputyönsä aiheeksi ohjelmamme graafisen ilmeen suunnittelun.

Itä-Suomen yliopisto
Amanuenssi
Jarmo Romppanen